SCHOOLPLAN

2016-2020

MOTTO BOOR

Het best denkbare Openbaar Onderwijs in Rotterdam

MOTTO SCHOOL

Onderwijs op maat, op zoek naar het hoogst haalbare

Inhoudsopgave

1. Schoolgegevens

2. Algemeen deel
   - 2.1 Kaders vanuit het bestuur
     - 2.1.1.1 kaders op sectorniveau
   - 2.2 Gemeentelijk Onderwijsbeleid
   - 2.3 Passend Onderwijs
   - 2.4 Relevantie brondocumenten

3. Beschrijvend deel
   - 3.1 Wie zijn we?
   - 3.2 Voor wie zijn we?
   - 3.3 Relevante data in één overzicht
   - 3.4 Onderwijs en onderwijsaanbod
     - 3.4.1.1 De invloed van Passend Onderwijs op cultuur, strategie en structuur van het Speciaal (Voortgezet) Onderwijs
     - 3.4.1.2 Uitstroom
       - 3.4.2.1 Uitstroomprofiel: Diplomagericht (oftewel de in-/ontvlechting)
       - 3.4.2.2. Uitstroomprofiel: Arbeidstoeleiding
       - 3.4.2.3 Uitstroomprofiel: Dagbesteding
     - 3.4.1.3 Burgerschap en veiligheid
     - 3.4.1.4 ICT
   - 3.5 Personeel
     - 3.5.1.1 Lerende professional en professionele cultuur
     - 3.5.1.2 Mobiliteit
     - 3.5.1.3 Vitaliteit/ ziekteverzuim
   - 3.6 Kwaliteit
     - 3.6.1.1 Kwaliteitsagenda
     - 3.6.1.2 Overleg- en kennisstructuren
   - 3.7 Huisvesting en Financiën
   - 3.8 De openbare school in haar omgeving

4. Planvormend deel
   - Deel A Openluchtschool de Recon (SO-afdeling)
   - Deel B Recon College
   - Deel C Recon Pro
   - 4.1 Onze ambitie
   - 4.2 Schoolanalyse: doen we de goede dingen goed
   - 4.3 Speerpunten voor beleid
   - 4.4 Uitwerking van speerpunten
   - 4.5 Overige onderwerpen

5. Evaluatie en bijstelling schoolplan

6. Verantwoording
   6.1 Check op koersdocument
   6.2 Verantwoording Leren loont!
   6.3 Aanvraag professionaliseringsgelden PPO
   6.4 Aanvraag overige subsidies
   6.5 Samenhang met relevante beleidsdocumenten

1. Schoolgegevens

			Dislocatie
1.	Naam school	Openluchtschool de Recon	
2.	Brinnummer	20RT	
3.	Adres	Dordtsestraatweg 472	Olijflaan 4
4.	Postcode	3075 BN Rotterdam	3053 WK Rotterdam
5.	Telefoon	010-4849233	010-4186422
6.	E-mail	directie@derecon.nl directie@openluchtschoolrotterdam.nl	
7.	Website	www.derecon.nl www.openluchtschoolrotterdam.nl	
8.	Directeur	Mw. B.E.M. Knol	
9.	Bevoegd gezag	Stichting BOOR	

Datum vaststelling:

- ✓ Handtekening directeur:
- ✓ Handtekening MR:
- ✓ Handtekening Bestuur:

2. Algemeen deel

Inleidingen

De scholen van BOOR ronden in het volgend schooljaar de schoolplanperiode 2012-2016 af. Daarom moet voor de periode 2016-2020 een nieuw schoolplan gemaakt worden. Wederom voor een periode van 4 jaar dus. BOOR koerst daarmee op een werkwijze, waarbij het schoolplan een schoolontwikkelplan wordt, dat jaarlijks wordt geëvalueerd en bijgesteld (middels jaarplan en jaarverslag). In de kern wordt het schoolplan daarmee een levend document, waarbij de scholen de gelegenheid hebben om zich de vraag te stellen of er nog de goede dingen gedaan worden en of dat goed gebeurt. Het vierjarig schoolplan schuift zo eigenlijk ieder jaar één jaar op.

De onderwijsinspectie toetst de schoolplannen op de uitvoering van de wet op het primair onderwijs (artikel 12). Dat betekent, dat in het schoolplan het volgende moet zijn opgenomen:

Beschrijving van het beleid m.b.t. kwaliteit van onderwijs, in ieder geval:
- Onderwijskundig beleid (onderwijsprogramma en schoolondersteuningsprofiel)
- Personeelsbeleid
- Beleid tot bewaking en verbetering van het onderwijs
- Beleid t.a.v. aanvaarding van materiële of geldelijke bijdragen in samenhang met activiteiten die onder verantwoordelijkheid van bevoegd gezag worden uitgevoerd
- De manier waarop invulling gegeven wordt aan het openbare karakter

Het bestuur legt verantwoording af over de uitvoering van de wettelijke taken en de afspraken die gemaakt zijn op, zowel landelijk (bestuursakkoord) als op gemeentelijke niveau (Leren Loont). Daarom is het nodig om eenduidigheid in de wijze van planvorming en verantwoording te ontwikkelen. Bij een te grote verscheidenheid in vormgeving wordt het ondoenlijk om op een goede manier te monitoren.
Aan de andere kant moet het schoolplan het sturingsinstrument zijn voor het schoolteam. Zaken die daarin beschreven staan moeten voor teamleden herkenbaar en richtinggevend zijn. Het moet ‘ons’ schoolplan zijn.

Op grond van bovenstaande is het schoolplan 2016-2020 opgesteld in drie delen:
1. Het beschrijvend deel: de beschrijving van de manier waar het huidig beleid vorm krijgt op onderwijskundig gebied, personeel en financiën.
2. Het planvormend deel: als spannend deel, waar ambities geformuleerd worden en speerpunten voor toekomstig beleid worden uitgewerkt.
3. Het verantwoordingsdeel: als check op de gestelde verwachtingen vanuit bestuur (koersdocument) en de gemeente (Leren Loont!).

Inleiding Openluchtschool de Recon

Openluchtschool de Recon is onderdeel van BOOR en maakt deel uit van de sector SO/VSO. Veel van de thema's uit het algemene deel van ons Schoolplan 2016 -2020 zijn dan ook terug te vinden in de algemene BOOR-stukken en in de sectorspecifieke stukken. Toch…. het voor u liggende schoolplan is ook uniek! Het betreft de enige LZ-school binnen en rondom Rotterdam. In feite is bij het schrijven van dit schoolplan de fusie fysiek niet gerealiseerd. De procesgang naar de fusie vindt u ergens anders terug. In dit schoolplan wordt Openluchtschool de Recon als een school beschreven. Het is een unieke school in cultuur, in specifieke zorg en in de wijze waarop alle personeelsleden zich bij de school betrokken voelen.

Onze school kent nu ongeveer 250 leerlingen en elke leerling heeft een specifiek verhaal van zorg, van medische problematiek, maar ook van allerlei daarmee samenhangende, of soms daarmee toevallig gepaard gaande beperkingen en specifieke problemen. Met elkaar zorgen we voor een goede en aantrekkelijke school, waar veel rust en regelmaat heerst, maar ook veel gelachen wordt en leerlingen ons soms echt op het verkeerde been zetten (zeker die pubers!!). Bezoekers geven altijd aan: "nou, het lijkt wel een gewone school, ik zie niet zoveel bijzonders", maar ook: "wat ziet het er rustig en tegelijkertijd vriendelijk en toegankelijk uit". Altijd fijn om te horen. Maar minstens een paar keer per maand schrikken we van een naar bericht, zien we een leerling neervallen, komt de ambulance snel aangereden en leven we met ouders mee.

Deze situatie maakt dat alle personeelsleden zich enorm verbonden voelen met de school. Dat hebben we ook met de fusie gemerkt. Natuurlijk waren er tegenstellingen en oude gewoontes waar we met elkaar naar moesten kijken. Een fusie betekent per definitie onzekerheid, loslaten van bekende werkwijzen en gewoontes. Maar ons gemeenschappelijk besef dat we allemaal op dezelfde wijze naar onze leerlingen kijken, maakt ons sterk en zorgt voor gemeenschapsgevoel.

De afgelopen 10 jaar is veel veranderd: we kijken meer dan voorheen naar de toekomst van onze leerlingen, stimuleren zelfstandigheid, leggen de lat hoog en zijn wat directiever naar het kind, maar ook naar de ouders. De zorg en de verschillende mogelijkheden die we de leerling aanbieden zijn daarentegen eerder meer dan minder geworden: specifieke drama-therapie, nieuwe methodes met veel digitale ondersteuning, een uitgebalanceerd concept voor onze Pro-leerlingen, een aparte Thuiszitters-aanpak en een mogelijke Nivoz gerichte aanpak in pedagogisch opzicht, vijf voorbeelden die moeiteloos kunnen worden aangevuld met allerlei andere voorbeelden.

Er is veel veranderd, maar… er gaat nog veel meer veranderen. Het duidelijke onderscheid in drie afdelingen met een eigen leeftijds-/ en ontwikkelingsadequaat beleid is de afgelopen jaren ontwikkeld en voelt als passend en professioneel. Het zet ook de deur open naar meer samenwerking, binnen de sector SO/VSO, maar ook naar het regulier onderwijs. Daarbij speelt de ontvlechting/invlechting (zie 2.1.1) ook een rol. Onze jarenlange traditie en insteek om voor de leerling te gaan en daarbij maatwerk te leveren, blijft onze kracht, maar meer nog dan voorheen zullen we met onze leerlingen soms uit onze comfortzone moeten komen om daadwerkelijk te onderzoeken of er nieuwe mogelijkheden kunnen worden aangeboord. Als het Schoolplan 2016 – 2020 is voltooid, zullen nieuwe mogelijkheden in samenwerkingsrelaties zijn uitgeprobeerd. Als we hierbij onze vertrouwde compassie en onderlinge samenhang kunnen inzetten, hebben we er als directie alle vertrouwen in dat dit voor onze leerlingen mooie situaties zal opleveren.

2.1 Kaders vanuit het bestuur

Om richting te geven aan de ontwikkeling van scholen in de nieuwe schoolplanperiode heeft het bestuur een koersdocument opgesteld.

Het bestuur van BOOR heeft in haar koersdocument 2015-2019 de misse-visie als volgt verwoord:
Koersdocument SBP 2015/2019

missie

Maximale kansen creëren voor kinderen in Rotterdam. Kinderen worden volwassen wereldburgers die
bijdragen aan een rechtvaardige samenleving en weten hoe zij hun talenten kunnen benutten.

visie

Met uitstekend personeel realiseren scholen goed onderwijs en een toegevoegde waarde aan de talentontwikkeling van ieder kind.

motto

Het Best denkbare Openbare Onderwijs in Rotterdam in een lerende organisatie.

In haar uitwerking betekent dat, dat in de schoolplannen aangegeven moet worden op welke wijze de scholen aandacht besteden aan:

1. Leren voor de toekomst,
2. Leren op maat,
3. Leren met de beste leraren,
4. Leren in de samenleving,
5. Leren door leiderschap,
6. Bedrijfsvoering.
   (zie voor uitwerking koersdocument)

2.1.1 Kaders op sectorniveau

De SO/VSO scholen schrijven in gezamenlijkheid het beschrijvende deel van de schoolontwikkelplannen. Zo bewaken de scholen de gemeenschappelijkheid en werken zijn in gezamenlijkheid aan de ontwikkeling van de scholen, ook wat betreft de kaders voortvloeiend uit de wet Passend Onderwijs. In het planvormende deel werken de scholen de ambities verder uit en formuleren concrete doelen waarmee zij de komende jaren aan de slag gaan. Vanzelfsprekend hanteren zij het koersdocument van BOOR als het kader voor de beleidsontwikkeling.

De directeuren van de SO/VSO scholen hebben de uitdrukkelijke ambitie om gezamenlijk op te trekken wanneer het gaat om de positionering van de SO/VSO scholen in en buiten BOOR. Juist het gezamenlijk optrekken van de scholen moet er voor zorgen dat het onderwijs aan de leerlingen en de dienstverlening aan bijvoorbeeld het regulier onderwijs en bedrijfsleven voor die leerlingen die daar instromen, van het hoogst mogelijke niveau zijn.
Het SO/VSO van BOOR richt zich op alle leerlingen met een beperking en draagt bij aan de **onderwijskundige ontwikkeling**:

Het onderwijs aan de leerlingen in het SO/VSO van BOOR is gebaseerd op de **onderwijsbehoeften** van de leerlingen (de term onderwijsbehoeften moet breed opgevat worden in die zin dat voor een aantal leerlingen zorg geïntegreerd is in de onderwijsbehoeften van leerlingen);
Deze onderwijsbehoeften gaan over:
Pedagogiek (**ondersteuningsbehoeften** op het gebied van gedrag en balans en op het gebied van sociale competenties)

Didactiek (**instructiebehoeften** op het gebied van geletterdheid/taal, rekenen/ gecijferdheid en praktische en technische vaardigheden /zelfredzaamheid);
Algemene behoeften voor het onderwijs (daar waar nodig aanpassen van doelen, aanpassen van fysieke omstandigheden, inrichten van de juiste sociale omgeving, het integreren van zorg voor de leerling in het onderwijs).
Leerlingen leren het beste wanneer het te leren aspect **betekenisvol** voor hen is;
De leerlingen krijgen het onderwijs in **onderwijs(zorg)arrangementen**, gebaseerd op het **ontwikkelingsperspectief** dat bij hen past en dat bij de plaatsing van de leerling bepaald is.
De SO/VSO scholen bieden onderwijs waarbij een viertal kernwaarden het fundament vormen:
Volwaardig
Alle professionals van het SO/VSO van BOOR vinden dat alle leerlingen met een beperking recht hebben op een volwaardige plek in de samenleving.
Hoogwaardig
Voor alle leerlingen waar volwaardig deelnemen aan onze maatschappij niet zonder meer vanzelfsprekend is, bieden wij een volledig, kwalitatief hoogwaardig onderwijs(zorg)arrangement. Onze organisatie doet al het mogelijke om de professionals te bekwamen en onze expertise voortdurend te ontwikkelen.
Dienstbaar
Alle expertise wordt ten dienste van de leerling gesteld en is beschikbaar voor de maatschappij. Samenwerking en intervisie zijn kernbegrippen voor het optimaal ontwikkelen van expertise.
Participatief
Wij maken ons sterk voor een maatschappij waarin participatie van de gehandicapte medemens vanzelfsprekend is.
De SO/VSO scholen streven hierbij naar een **professionele cultuur** in een **lerende organisatie**.

2.2 Gemeentelijk onderwijsbeleid

In het kader van het Rotterdams onderwijsbeleid 2015-2018 zijn de volgende thema's centraal gesteld onder de titel Leren Loont:

- Een vliegende start (vergroten van deelname driejarigen aan VVE-programma's),
- De beste leraren voor de klas,
- Werken aan vakmanschap (m.n. loopbaanleren, digitaal portfolio),
- Aansluiting onderwijs en jeugdhulp,
- Kwaliteit door schoolontwikkeling.

In het voorjaar heeft het bestuur gemeentelijke subsidie aangevraagd en deze aanvraag is onderbouwd met de jaarplannen voor 2015-2016. In de jaarplannen is aangegeven welke speerpunten van de school samenhangen met de thema's van Leren Loont.

2.3 Passend Onderwijs

Passend onderwijs streeft een passende onderwijsplek voor alle leerlingen na. Om er voor te zorgen dat alle leerlingen een passende onderwijsplek krijgen, zijn er regionale samenwerkingsverbanden gevormd. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs.

De SO/VSO-scholen van BOOR hebben naast de twee samenwerkingsverbanden in Rotterdam, PPO Rotterdam en Koers VO, met diverse samenwerkingsverbanden PO en VO te maken. De keuze is gemaakt dat vertegenwoordigers van BOOR bestuurlijk meepraten waar BOOR tenminste één school in het gebied van het samenwerkingsverband heeft. Bij samenwerkingsverbanden waar tenminste 30 leerlingen uit de desbetreffende regio komen en op één van de SO/VSO scholen zitten, dan wel ambulant begeleid worden, onderhoudt BOOR nauwe contacten. Ook wordt de directeur van het samenwerkingsverband gevraagd om de agenda en de notulen van het bestuurlijk handelen door te sturen en bij relevante besluiten vooraf te overleggen. Er zijn meer samenwerkingsverbanden met minder dan 30 leerlingen waar scholen in de praktijk mee te maken hebben. Dit aantal loopt op tot meer dan twintig samenwerkingsverbanden voor enkele scholen.
Naast de samenwerkingsverbanden zijn de Gemeente Rotterdam, de zorgpartners, zorgleveranciers en de reguliere basis en voortgezet onderwijs scholen belangrijke entiteiten in het geheel van speciaal (voorgezet) onderwijs.

De missie van PPO Rotterdam, zoals verwoord in het ondersteuningsplan, is er op gericht om leerlingen een passend onderwijsaanbod aan te bieden waarbij thuis-nabij onderwijs het uitgangspunt is. Binnen de realisatie van deze opdracht vragen de volgende aspecten in het bijzonder de aandacht:

1. Realisatie van de basisondersteuning,
2. Uitvoering van de gecomprimeerde Schoolondersteuningsprofielen (SOP),
3. Integratie van het SBO/SO binnen het reguliere basisonderwijs.

Over uiterlijk 2 jaar (einde cursusjaar 2016 – 2017) is, in alle (9) OAT-gebieden, een plan van aanpak opgesteld waarin staat beschreven hoe de integratie van het SBO/SO naar het reguliere basisschool gerealiseerd zal worden.

Om deze ambitie te realiseren is het volgende nodig:

- Professionaliseren vaardigheden van leerkrachten. Hierbij dient een relatie te zijn tussen wat de ambitie/intentieverklaring vraagt en de mogelijkheden om dit te realiseren. Aansluiting bij dit programma kan o.a. plaats vinden vanuit een koppeling met de actielijn 'beste leraren voor de klas'.

- De basisondersteuning moet op basis van collegiale ondersteuning verder ontwikkeld en uitgevoerd worden. Dit moet gebeuren vanuit een "leer-cultuur", leren van elkaar en vooral bereid zijn hiertoe. Scholen zullen in hun formatie rekening moeten houden met het realiseren van ambulante tijd voor personeel om externe uitwisseling van kennis/expertise mogelijk te maken. Hiermee kan direct ook een (gedeeltelijke) oplossing

worden gerealiseerd voor de tijdsinvestering die ontstaat vanwege de participatie aan het dekkend ondersteuningsnetwerk in de wijk en de overleggen die hiermee gepaard gaan (het gaat bij het bovenstaande dus daadwerkelijk om menskracht en middelen).

- Testen van experimenten zoals hulpklassen, co-teaching, de plaatsing van kleuters op het SBO en samenwerkingsprojecten tussen SBO- en BAO-scholen, om invulling te geven aan succesfactoren m.b.t. de realisatie van een dekkend ondersteuningsnetwerk.

- Ten aanzien van het bovenstaande moet een duidelijk onderscheid komen tussen (kortdurende) handelingsverlegenheid van scholen en leerkrachten en structurele problematiek die ook niet op te lossen is wanneer kwalitatief hoogwaardig personeel actief is. Vanuit deze invalshoek kan vervolgens ook verantwoord om worden gegaan met scholen die beperkte middelen hebben voor de realisatie van de basisondersteuning of vastlopen in de ondersteuning aan leerlingen terwijl de basisondersteuning op orde (of zelfs hoog niveau is). Scholen kunnen extra (financiële) ondersteuning vanuit PPO Rotterdam ontvangen voor een bepaalde, kortdurende periode, maar moeten daarna wel zelf de ondersteuning oppakken.

De missie van Koers-VO luidt als volgt: ‘Samen werken aan een perspectiefrijke toekomst voor elke jongere.’
Dit vertaalt zich in de visie als:
‘In het samenwerkingsverband is aandacht voor elke jongere. Elke jongere krijgt boeiend en passend onderwijs. Elke school van Koers VO gaat uit van de talenten en mogelijkheden van de leerling en zoekt hierbij actief naar een passend aanbod voor haar leerlingen. Gezamenlijk hebben de scholen een antwoord op alle onderwijs(ondersteunings)vragen in onze regio. Samen zorgen we voor vloeiende overgangen tussen scholen en onderwijs.’

2.4 Relevante brondocumenten

Om het schoolplan te maken dient gebruik gemaakt e worden van kaders en informatie die in verschillende documenten te vinden is. We denken daarbij aan:

- Strategisch plan om de koers van BOOR terug te laten komen in het schoolplan;
- COS (feitenkaart bevolkingsmonitor 2015) om te bepalen wat je populatie nodig heeft
- Financiële paragraaf jaarverslag BOOR om richting te geven aan het sturen op uitgaven van de school binnen de financiële doelen van BOOR;
- Ambitiedocument Boor-huisvesting om gezonde bedrijfsvoering te realiseren;
- PPO, om professionalisering in te zetten op ondersteunen van leerlingen met specifieke behoeften (zie paragraaf 2.3))
- Eigen jaarplan om de lijn van beleid voort te zetten;
- Kwaliteitsprofiel BOOR om te gebruiken voor de SWOT-analyse

3. Beschrijvend deel

3.1 Wie zijn we? (missie-visie-kernwaarden)

Missie

De missie van Openluchtschool de Recon is het verzorgen van onderwijs en (paramedische) begeleiding aan leerlingen van 4 – 20 jaar met een chronische somatische, neurologische of psycho-pathologische aandoening. Deze aandoening belemmert de leerlingen, om uiteenlopende redenen-in het adequaat en regelmatig volgen van regulier onderwijs.

We stellen ons ten doel deze leerlingen zo maximaal mogelijk onderwijs te bieden en ze daarbij de zorg te bieden die dat mogelijk maakt. We doen dit mede vanuit het besef dat we in een maatschappij leven waarin leerprestaties en diploma's belangrijk zijn. We verstrekken daarbij op hoog niveau (para-) medische begeleiding.
Vanzelfsprekend hoort daar het ontwikkelen van sociaal-emotionele vaardigheden, zelfstandigheid en algemene ontwikkeling bij, zeker vanuit het besef dat onze kinderen voordat ze op school komen al veel hebben meegemaakt en vaak een achterstand in welbevinden hebben opgelopen.
Onze ambitie is leerlingen zo goed mogelijk voor te bereiden op deelname aan de maatschappij op de voor hen hoogst haalbare en meest zelfstandige wijze. We richten ons daarbij vooral op wat positief is in hun ontwikkeling.
Ons motto is daarom: onderwijs op maat, op zoek naar het hoogst haalbare.

Visie

Voor het realiseren van onze missie en ambitie staat Openluchtschool de Recon voor het volgende:

- In het pedagogisch klimaat op Openluchtschool de Recon staan structuur, rust, veiligheid en duidelijkheid voorop, passend bij de leeftijd van de leerlingen (SO/VSO).
- Het onderwijs op onze school kenmerkt zich door het principe: het liefst gewoon, het kan speciaal;
- We streven ernaar onze leerlingen de leerstof aan te bieden die bij hun ontwikkelingsmogelijkheden past. Daarbij gaan we er vanuit dat ons uiteindelijke doel is het maximaal haalbare uit elke leerling te halen en zijn talenten zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. We gaan daarbij uit van hoge verwachtingen.
- De medische zorg kenmerkt zich door de dagelijkse aanwezigheid van verpleegkundige zorg, de therapiemogelijkheden te weten logopedie, fysiotherapie en creatieve expressie therapie, het begeleiden van de lunch (diëten) en de mogelijkheid van rusten tussen de middag of op enig moment van de dag. De afwisseling tussen inspanning en ontspanning is een wezenlijk onderdeel van het schoolprogramma.

3.2 Voor wie we zijn?

Voor toelating op Openluchtschool de Recon is een (chronische) ziekte uitgangspunt, maar wij zien in toenemende mate leerlingen met naast hun ziekte cognitieve en gedragsmatige beperkingen. Hoe wij hiermee om willen gaan is beschreven in hoofdstuk vier van dit schoolplan.

De leerlingen van Openluchtschool de Recon komen uit verschillende delen van Rotterdam en omgeving. Waar voorheen de leerlingen (afkomstig van Rotterdam-Zuid) naar De Recon werden verwezen en de leerlingen van Rotterdam-Noord en omstreken naar de Openluchtschool Rotterdam zal de school in de toekomst geheel Rotterdam en de randgemeenten kunnen voorzien in de behoefte aan onderwijs voor langdurig zieke kinderen.

3.3 Relevante data in één overzicht, kwantitatief beeld van de school

Onderstaande tabellen geven een kwantitatief beeld van de school. Er is gekozen voor een verdeling tussen de beide scholen. In de toekomst zal de onderverdeling niet plaatsvinden.

De Recon is gesplitst in SO en VSO.

Openluchtschool Rotterdam				Openluchtschool Rotterdam School voor langdurig zieke kinderen (cluster 3) Olijflaan 4 3053 WK Rotterdam Tel: 010-4186422				
Onderdeel		**LN**	**IN**	**SN**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016 1-1**
Aantal leerlingen:					**80**	**75**	**75**	**80**
Oordeel inspectie:					**Basis**		***basis***	
Gemiddeld schooladvies								
Dagbesteding								
Arbeidstoeleiding								
Vervolgonderwijs	**VMBO b**							
	VMBO k							
	VMBO t							
	HAVO							
	VWO							
Anders, nl:								
Thuiszittende leerlingen								
Personeelsgegevens								
Man **Vrouw** **Aantal OP jonger dan 30 jaar** **Aantal OP ouder dan 30 jaar** **Aantal OOP** **Aantal DIR**					**6** **21** **1** **26** **11** **1**	**4** **25** **29** **13** **1**	**4** **26** **29** **14** **2**	**4** **26** **29** **14** **2**
HRM – OG en beoordelingsgesprekken(%)					**100**	**100**	***100***	
Ziekteverzuim personeel (%)	**Percentage** **Duur** **Frequentie**				**13.7** **31** **1.6**	**14.6** **32** **1.5**	**9.3** **6** **1.8 ***	
Opleiding leerkrachten (%) **Scholing** **(begroting/realisatie)**	**HBO/Master**							
WTF en verhouding LB en LC -							8,3211	

							10 LB 3 LC 1 LA	
Tevredenheid (MTP/OTP/LTP) (onvoldoende ouders voor significantie)					**3,1 MTO**	**6.9 OTP 8.1 LTP****	**2,9 MTO**	
Interne Audits						**gedaan**		

*) 2015 t/m 3e kwartaal
**) in rapportcijfers

Recon School College Pro voor langdurig zieke kinderen					**Dordtsestraatweg 472 3075 BN Rotterdam Telefoon 010-4849233**			
Onderdeel		**LN**	**IN**	**SN**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016 1-1**
Aantal leerlingen:					**VSO 95 SO 51**	**VSO 110 SO 55**	**VSO 109 SO 49**	**VSO 109 SO 49**
Oordeel inspectie:					**Basis**		***basis***	
Gemiddeld schooladvies							**VSO**	
Dagbesteding							**16**	
Arbeidstoeleiding							**21**	
Vervolgonderwijs	**VMBO b**						**72 vervolg onder wijs**	
	VMBO k							
	VMBO t							
	HAVO							
	VWO							
Anders, nl: praktijkonderwijs								
Thuiszittende leerlingen							**10 ROM**	
Personeelsgegevens								
Man Vrouw Aantal OP jonger dan 30 jaar Aantal OP ouder dan 30 jaar Aantal OOP Aantal DIR							**12 35 1 27 17 2**	**12 35 1 27 17 2**

HRM – OG en beoordelingsgesprekken(%)					**100**	**100**	**100**	
Ziekteverzuim personeel (%)	**Percentage Duur Frequentie**				**6.2 10 1.8**	**4.8 33 0.8**	**2.1 5 1.5**	
Opleiding leerkrachten (%) Scholing (begroting/realisatie)	**HBO/Master**						**10 = 36%**	
WTF en verhouding LB en LC							**21.574 LB20 LC 8**	
Tevredenheid (MTP/OTP/LTP)					**SO 3,1 VSO 3.1 MTO**	**SO 8,7 VSO 6,8 LTP****	**SO 3,2 VSO 3,2 MTO**	
Interne Audits					**SO en VSO gedaan**	**SO: gedaan VSO: gedaan**	**SO: gedaan**	

*) 2015 t/m 3e kwartaal
**) in rapportcijfer

3.4 Onderwijs en onderwijsaanbod

3.4.1 De invloed van Passend Onderwijs op de cultuur, strategie en structuur van het speciaal (voortgezet) onderwijs

Het speciaal (voortgezet) onderwijs (SO/VSO) geeft onderwijs aan leerlingen die specialistische en/of intensieve begeleiding nodig hebben. Bijvoorbeeld omdat zij een handicap, chronische ziekte of stoornis hebben. Binnen BOOR zijn er acht scholen (totaal 16 schoollocaties) voor speciaal (voortgezet) onderwijs. Samen met de ambulante begeleidingsdienst SCOOR vormen zij de sector SO/VSO.

In de huidige situatie bieden zes scholen onderwijs (en arbeidstoeleiding) aan leerlingen die verstandelijk, lichamelijk of meervoudig gehandicapt zijn dan wel langdurig ziek (cluster 3). De andere twee scholen bieden onderwijs aan leerlingen met psychiatrische stoornissen en gedragsproblemen (cluster 4). De strikte scheiding tussen de verschillende doelgroepen binnen het onderwijs vervaagt en er ontstaan steeds meer mengvormen (denk aan ZML-leerlingen op een cluster 4 school). In de komende schoolontwikkelplanperiode zal het speciaal (voortgezet) onderwijs van BOOR zich ontwikkelen van een 'medisch getinte' indeling van onze scholen naar een op onderwijs(zorg)behoefte gerichte indeling waarbij Dagbesteding, Diplomagericht, en Arbeidstoeleiding het einddoel en de uitstroom van ons speciaal (voortgezet) onderwijs zullen vormen.

Verandering in strategie, structuur, en cultuur in het speciaal (voortgezet) onderwijs
Op hoofdlijnen kan worden gesteld dat Passend Onderwijs impact heeft op de totale systeem van het speciaal (voortgezet) onderwijs.

Met de invoering van de wet Passend Onderwijs en de wet Kwaliteit (v)so verandert de verhouding tussen het speciaal en regulier onderwijs. Scholen voor SO/VSO werken steeds nauwer samen met reguliere scholen in samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Ook door de verbetering van de onderwijskwaliteit in het SO/VSO neemt de afstand tussen de verschillende scholen binnen het primair, respectievelijk voortgezet, onderwijs af. Een nog betere aansluiting van regulier en speciaal onderwijs kan ervoor zorgen dat de overgang van leerlingen tussen deze vormen van onderwijs soepeler verloopt, dat er meer flexibele arrangementen mogelijk zijn en dat er nog efficiënter gebruik kan worden gemaakt van bestaande voorzieningen (invlechting).

Tegelijkertijd is er binnen het SO/VSO een ontwikkeling te zien, waarbij het SO en het VSO sterker van elkaar worden onderscheiden. Niet alleen stappen leerlingen na het VSO daadwerkelijk over naar het middelbaar onderwijs, we zien ook dat als leerlingen wel aangewezen blijven op het VSO zij hierbij meer leeftijdsadequaat (en minder betuttelend) worden aangesproken. (ontvlechting).

Er zullen meer leerlingen naar het regulier en minder naar het speciaal (voortgezet) onderwijs (*strategie*) door-/instromen. Dit zal ertoe leiden dat het leerlingaantal in het speciaal (voortgezet) onderwijs daalt en de groep die aangewezen blijft op speciaal (voorgezet) onderwijs versmalt en verzwaart. Niet de clusterindicatie 'medische diagnose' is leidend voor de inrichting van het onderwijs maar de onderwijs(zorg)behoefte (*cultuur*) van de leerling staat centraal, dit leidt tot een andere inrichting van het onderwijs (*structuur*), een meer uitstroomgerichtheid te weten; Arbeidstoeleiding, Dagbesteding en Diplomagericht.

Verandering in bekostiging, HRM en onderwijs
Wanneer het regulier onderwijs er (meer) in slaagt om een bredere differentiatie in de eigen scholen te ontwikkelen én nader vorm te gegeven aan 'schoolnabij' onderwijs zal dit leiden tot meer leerlingen van het speciaal (voortgezet) onderwijs naar het regulier onderwijs. Dit betekent minder instroom van leerlingen in het speciaal (voortgezet) onderwijs en dus bekostiging van het speciaal (voortgezet) onderwijs. De verschuiving van groepen leerlingen van het speciaal (voortgezet) onderwijs naar het regulier onderwijs en zorgt ook voor een verschuiving van het personeel. BOOR zal moeten inspelen op de ontwikkelingen door mobiliteit van personeel van de ene sector naar de andere te faciliteren. De afstemming van het onderwijs gericht op de onderwijs(zorg)behoefte van leerlingen zal binnen alsook buiten het speciaal (voortgezet) onderwijs z'n beslag moeten krijgen. Een duidelijke onderwijsstructuur waarin uitstroomgericht onderwijs vorm krijgt, vertaalt naar onderwijsarrangementen is het recept voor een betere afstemming tussen speciaal (voortgezet) onderwijs en regulier onderwijs.

Ambities:

- De mindset van de professionals in het speciaal (voortgezet) onderwijs is gericht op de onderwijs(zorg)behoefte van leerlingen. Het SO/VSO maakt een plan van aanpak en voert het uit om de gewenste cultuurverandering te realiseren.
- Het speciaal (voortgezet) onderwijs streeft naar een doorstroom van diplomagerichte leerlingen in het speciaal (voortgezet) onderwijs naar het regulier onderwijs.
- Het speciaal (voortgezet) onderwijs past in de komende jaren de organisatiestructuur aan. Van scholen met een 'medische indicatie' naar een uitstroomgerichte indeling (Arbeidstoeleiding, Dagbesteding en Diplomagericht). Het onderwijsprogramma van de SO/VSO scholen is vertaald naar onderwijs(zorg)arrangementen.

3.4.2 Uitstroom

Met de term uitstroom wordt in het speciaal (voortgezet) onderwijs verwezen naar de plek waar de leerling een vervolg geeft aan haar/zijn schoolloopbaan na het volgen van onderwijs op een SO/VSO school. Uitstroom gaat over de totale inspanning die school, leerling en ouders hebben geleverd en waar de leerling mee verder kan. In de periode 2016-2020 wordt gewerkt aan een indeling en onderwijsprogramma waar de uitstroomrichtingen bestaan uit de voor de sector logische en bewezen uitstroomprofielen: Arbeidstoeleiding, Dagbesteding en Diplomagericht. In volgende paragrafen gaan we verder in op deze uitstroomprofielen.

In het schooljaar 2014/2015 is in gezamenlijkheid, met een afvaardiging van de Kenniskring (ib/zorgcoördinatoren netwerk) het leerroutemodel ontwikkeld. Dit model maakt inzichtelijk welke leerroutes de scholen hanteren en welke streefwaarden er gebruikt worden wat betreft het niveau van de einduitstroom. De leerroutes passen alle binnen de kaders van de drie uitstroomprofielen. In bijlage I is de oplegger opgenomen behorende bij het leerroutemodel.

Leerroutes SO/VSO BOOR

Leerroute	IQ	Beoogd eindniveau (bandbreedte)	Ontwikkelings leeftijd Uitstroommoment SO	Uitstroomprofiel SO	Beoogd eindniveau (bandbreedte)	Ontwikkelingslft Instroommoment VSO;	Uitstroomprofiel VSO
		SO			VSO		VERVOLGONDERWIJS
7	>105	Basisleerlijn: niveau 8-10 (>M8) *Referentieniveau 1S* Basisleerlijn niveau 8 (>M8) *Referentieniveau 1S*	Conform kalenderleeftijd	HAVO/VWO VMBO GT/TL		Conform kalenderleeftijd	MBO/HBO en hoger MBO 3/4
6	85 - 105	Basisleerlijn niveau 6 (E6/E7)	Conform kalenderleeftijd	VMBO-BB/KB	VSO	Conform kalenderleeftijd	MBO 2 en 3 *Referentieniveau 2F*
		Referentieniveau 1F Basisleerlijn: niveau 5 (M6)		VMBO BB/LWOO met deelcertificaten			MBO Entrée/MBO 2 *Referentieniveau 1F*

Leerroute	IQ	Beoogd eindniveau (bandbreedte)	Ontwikkelings leeftijd uitstroommoment SO	Uitstroomprofiel	Beoogd eindniveau (bandbreedte)	Ontwikkelingslft instroommoment V(S)O.	Uitstroomprofiel VSO
		SO			VSO		TOELEIDING ARBEID
5	70 – 85	Basisleerlijn: niveau 5 (M5/E5) SO ZML 11 t/m 12 < referentieniveau 1F	8 t/m ≥ 10	Praktijkonderwijs VSO praktijkgericht	VSO ZML 13 - 16 *Referentieniveau 1F*	10 t/m ≥ 12	Arbeid
4	55 – 70	Basisleerlijn: niveau 4 (M4/E4) SO ZML 8 t/m 10	6 t/m 8	Praktijkonderwijs VSO praktijkgericht	VSO ZML 11 t/m 12	7 t/m 10	Begeleide arbeid
				VSO ZML/MG VSO praktijkgericht			

Leerroute	IQ	Beoogd eindniveau (bandbreedte)	Ontwikkelings leeftijd uitstroommoment SO;	Uitstroomprofiel SO	Beoogd eindniveau (bandbreedte)	Ontwikkelingslft. instroommoment V(S)O.	Uitstroomprofiel VSO
		SO			VSO		TOELEIDING DAGBESTEDING
3	45 – 55	SO ZML 5 t/m 7	4 t/m 6	VSO-ZML/MG	VSO ZML 7 t/m 10	5 t/m 7	Arbeidsgerichte dagbesteding
2	<35 – 45	SO ZML 1 t/m 4	2 t/m 4	VSO ZML/MG	VSO ZML 3 t/m 6	3 t/m 5	Activerende dagbesteding
1	<35	SO Plancius 3 t/m 6	0 t/m 2	VSO ZML/MG	Plancius (VSO) VSO ZML 1 t/m 2	0 t/m 3	Belevingsgerichte dagbesteding

3.4.2.1 Uitstroomprofiel: Diplomagericht (de in-/ontvlechting)

Leerlingen die op een bepaald moment (tussen 2016-2019) van het speciaal (voortgezet) onderwijs naar regulier onderwijs kunnen doorstromen, voorzien van zorgvuldige ondersteuning op maat binnen de reguliere school, zijn leerlingen die vallen binnen het uitstroomprofiel diplomagericht.

Daarnaast richten wij ons op de niet-diplomagerichte leerlingen die kunnen profiteren van het feit dat het regulier onderwijs meer gaat differentiëren. Hierdoor zou gedeeltelijke deelname aan het regulier onderwijs mogelijk moeten zijn. Denk aan een leerling die thuisnabij onderwijs volgt door één dag in de week naar een school voor regulier onderwijs te gaan in de woonwijk. Hiernaast volgt de leerlingen onderwijs op een speciale school, wat vaak meer reistijd met zich meebrengt.
Om dit te kunnen bereiken is de dialoog met het regulier (speciaal) basis onderwijs (BAO/SBO) en het voortgezet onderwijs (VO) voorwaardelijk. Een gezamenlijk plan van aanpak om deze transitie zorgvuldig te begeleiden is nodig.

Om ons voor te bereiden op de invlechting wordt er gezocht naar mogelijkheden om tot (meer) samenwerking te komen tussen SO/VSO-afdelingen van de sector en met scholen voor regulier basis- en voortgezet onderwijs (in het bijzonder met het praktijkonderwijs). Het scherper regisseren van het leerling aannamebeleid, zowel op scholen voor regulier als speciaal onderwijs. Door belemmeringen

weg te nemen en initiatieven van de werkvloer te stimuleren, willen we bevorderen dat de eerste stappen richting ontvlechting genomen kunnen worden.

3.4.2.2 Uitstroomprofiel: Arbeidstoeleiding

Arbeidsparticipatie van mensen met een arbeidsbeperking is wettelijk vastgelegd in de nieuwe Participatiewet. Arbeidstoeleiding neemt een prominente plaats in het onderwijsleerproces van alle VSO-leerlingen met het uitstroomprofiel Arbeid en Arbeidsmatige Dagbesteding.

In de huidige situatie werken vijf VSO- scholen met het uitstroomprofiel Arbeid (en Arbeidsmatige Dagbesteding) samen om arbeidstoeleiding binnen de scholen verder te ontwikkelen en te professionaliseren. Elke school doet dat binnen de kaders van het eigen schoolprofiel. In de afgelopen jaren hebben de scholen voornamelijk samengewerkt op de volgende gebieden:

- Informatie delen / kennis uitwisselen
- Afstemmen kerndoelen, leerlijnen en uitstroomprofielen/ -niveaus
- Externe leerling-werkplaatsen gezamenlijk inrichten en gebruiken
- Beschikbaar stellen van leerling-plaatsen (symbiose onderwijs) op elkaars school voor leerlingen, zowel individueel als in groepjes
- Ontwikkelen concept Arbeidsschool

Een samenwerking tussen het VSO en de reguliere PRO scholen biedt kansen. Met name bij het gezamenlijk uitvoeren van Leerwerktrajecten in samenwerking met het bedrijfsleven. De in het SO/VSO directeurenoverleg recent vastgestelde notitie Arbeidsschool VSO scholen BOOR geeft inhoud, vormgeving, ambitie en projecten van de Arbeidsschool weer in de komende anderhalf jaar. Daaraan wordt toegevoegd de ambitie om de Arbeidsschool te doen uitgroeien naar één van de drie uitstroomrichtingen die de structuur van het speciaal onderwijs zal bepalen.

Arbeidstoeleiding wordt in de periode 2016-2019 een volwaardige uitstroomrichting waar het totale leerconcept rondom arbeid en arbeidsmatige dagbesteding wordt verwerkt in een onderwijsprogramma en onderwijsarrangementen. Om arbeidsparticipatie succesvol te maken is een nieuwe vorm van leren nodig, namelijk Leren Werken i.s.m. bedrijfsorganisaties waar een mogelijke toekomst ligt voor VSO leerlingen als werknemer met een arbeidsbeperking.

3.4.2.3 Uitstroomprofiel: Arbeidsmatige dagbesteding

Het uitstroomprofiel dagbesteding richt zich op leerlingen die altijd aangewezen zullen zijn op het speciaal (voortgezet) onderwijs. Onderwijs met als uitstroomprofiel dagbesteding houdt in dat de leerling o.a. leert zelfredzaam te worden in het dagelijks leven, te denken aan zintuiggericht leren.

Deze groep beslaat zo'n vijfde deel van de totale leerling populatie van het huidig SO/VSO. De verwachting is dat zo'n 30-40% van de leerlingen in het speciaal (voortgezet) onderwijs (na de in-/ontvlechting 2019) deel zal uitmaken van het uitstroomprofiel dagbesteding. De sector bereidt zich voor door de zorg nadrukkelijker te positioneren en regie in eigen hand te nemen daar waar het gaat om het deel van de zorg dat noodzakelijk verbonden is aan het onderwijs. Hierbij kan worden gedacht aan de inzet van zorgassistenten en verpleegkundigen.

Met ingang van 1 januari 2015 is de verandering bij drie wetten van invloed op de zorg die wordt verleend binnen ons onderwijs. Het gaat hierbij om:

- De Wet Langdurige Zorg: met name bedoeld voor leerlingen die altijd afhankelijk zullen blijven van 24 uurs nabije zorg.
- Zorgverzekeringswet: met name intensieve kindzorg en/of verpleegkundige handelingen.
- De Jeugdwet: gericht op vooral de functie begeleiding. Hierbij wordt uitgegaan van het eigen kracht principe en de uitvoer op wijkniveau. De uitvoer is gedecentraliseerd en behoort op

gemeentelijk niveau georganiseerd te worden. Er kunnen dus per gemeente verschillen ontstaan in de uitvoer van deze wetgeving.

Naast de veranderingen in wetgevende trajecten hebben we nog te maken met de reguliere financiering voor onderwijs vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap gekoppeld aan de toelaatbaarheidsverklaringen en de extra bekostiging voor de EMB A categorie leerlingen.

Vanuit al deze wetgevende trajecten is het mogelijk om geïndiceerde zorg op schoolniveau te arrangeren. Het is echter absoluut geen vanzelfsprekendheid dat dit gebeurt en hoe dit gebeurt. Uitgangspunt blijft daarbij de overeenstemming die bereikt moet worden met ouders. Daarna komt ter sprake hoe de inzet geregeld kan worden waarbij verschillen kunnen ontstaan omdat niet alle leerlingen onder dezelfde regelingen vallen.

Binnen onze scholen zullen wij hier op in moeten spelen om zorg te kunnen dragen voor een kwalitatief hoogwaardig ondersteuningsaanbod voor onze leerlingen. Hoe gaan wij dit dan organiseren? Om hierop een goed antwoord te kunnen formuleren gaan wij de volgende stappen nemen:

Ambities Uitstroom:

- Het SO/VSO ontwikkelt i.s.m. het regulier onderwijs van BOOR het diplomagericht aanbod van speciaal (voortgezet) onderwijs leerlingen binnen het regulier onderwijs.
- Er ligt een gezamenlijk plan van aanpak van speciaal- en regulier onderwijs (SO->BAO + VSO->VO) inzake de in/ontvlechting.
- Het SO/VSO heeft in de organisatiestructuur van de sector én met partners vorm gegeven aan de drie hoofd uitstroom profielen; Arbeidstoeleiding, Dagbesteding en Diplomagericht.
- Het functieboek van BOOR omvat de landelijk erkende zorggerelateerde functies in het onderwijs.
- Er zijn afspraken gemaakt met samenwerkingsverbanden en zorginstellingen over de erkenning als onderwijszorginstelling met het uitstroomprofiel Dagbesteding.

3.4.3 Burgerschap en veiligheid

We leven in een democratische samenleving die alleen goed werkt als alle burgers de belangrijkste waarden onderschrijven en de vaardigheden beheersen om binnen dat systeem mee te doen. Om kinderen en jongeren kennis te laten maken met de democratische samenleving heeft de overheid de wet 'Bevordering actief burgerschap en sociale integratie' vastgesteld. Volgens deze wet zijn scholen verplicht om bij te dragen aan de integratie van scholieren in de Nederlandse samenleving, bijvoorbeeld door burgerschapsvorming en sociale integratie.
Scholen hebben de opdracht hun leerlingen voor te bereiden op deelname aan deze pluriforme samenleving. Binnen het onderwijs dienen leerlingen te leren over en in aanraking te komen met leeftijdgenoten met verschillende achtergronden en culturen. Op deze manier kan een school een belangrijke bijdrage leveren aan de voorbereiding van leerlingen op deelname aan de samenleving. Actief burgerschap betekent de bereidheid en het vermogen deel uit te maken van een gemeenschap en daar een actieve bijdrage aan te leveren. Burgerschapsvorming wordt niet gezien als een apart vak, maar zou een vanzelfsprekend onderdeel moeten zijn van meerdere vakken. Burgerschapsvorming kan daarnaast ook tot uiting komen in de wijze waarop de school bijvoorbeeld invulling geeft aan regels ten aanzien van veiligheid, ouderbetrokkenheid en onderlinge omgang tussen leerlingen en leerkrachten (schoolregels).

Actief burgerschap is voor de leerlingen en onze ambities met betrekking tot de uitstroom van onze leerlingen richting de arbeidsmarkt van groot belang. Het ontmoeten van en participeren in de samenleving vraagt van ons kennis van die samenleving. Ons onderwijs is zo ingericht dat wij met de opgedane vaardigheden volwaardig kunnen functioneren in de samenleving.
Dit betekent dat wij in verbinding willen staan met de omgeving, waarbij wij contacten hebben met bedrijven en instellingen in de schoolomgeving en initiatieven in de wijk.

Daarnaast is per 1 augustus 2015 de "Wet sociale veiligheid op school' in werking getreden. In deze wet is opgenomen dat scholen een inspanningsverplichting krijgen om een sociaal veilige schoolomgeving te realiseren.
In het kort worden er drie aandachtsgebieden genoemd die de school geacht wordt te realiseren:

1. Expliciete verantwoordelijkheid voor het voeren van sociaal veiligheidsbeleid uitgewerkt in een sociaal veiligheidsplan;
2. Verplichte monitoring van de veiligheidsbeleving van leerlingen;
3. Beleggen van de volgende taken bij een persoon; een vast aanspreekpunt voor leerlingen en ouders en coördinatie van het anti-pestbeleid.

De kennisgroep preventiemedewerkers, ondersteunt door de stuurgroep ARBO, zal een vertaling van de wet naar de scholen maken. Het doel is om gezamenlijk een model voor het sociaal veiligheidsplan te ontwikkelen dat als ondersteunend door de scholen wordt ervaren.
Wat betreft de monitoring hanteren we cyclische leerling tevredenheidspeilingen daar waar de doelgroep dit toelaat. De resultaten worden schoolbreed besproken en fungeren als input voor de beleidscyclus.
Binnen de scholen zijn naast het netwerk van preventiemedewerkers de afgelopen jaren vertrouwenspersonen en aandachtfunctionarissen aangesteld. Ook wordt er binnen de sector gebruik gemaakt van signaleringssystemen zoals het SISA-systeem in Rotterdam.
Echter waar scholen bezig zijn geweest om hun anti-pestbeleid vorm te geven zoals verwacht onder de wet burgerschap en sociale veiligheid, zal de taak van coördinator anti-pest beleid nog gestalte moet krijgen.

Ambities:

- Scholen beschrijven in de jaarplannen de manier waarop zij actief burgerschap vormgeven. Al dan niet onderbouwd met methodieken.
- In de komende jaren hebben de scholen een actueel en praktisch uitvoerbaar sociaal veiligheidsplan opgesteld en in gebruik genomen.
- Binnen de school is de taak van coördinator anti-pestbeleid, al dan niet gekoppeld aan de functie van aandachtsfunctionaris of vertrouwenspersoon, aan een medewerker toegekend.
- Middels de cycli van zelfevaluatie wordt voldaan aan de monitoring van de sociale veiligheidsbeleving van leerlingen

Ambities op schoolniveau

- De school heeft de ambitie om een pilot vorm te geven met betrekking tot sociale veiligheid. In deze pilot wordt met ondersteuning van de Creatieve Expressie Therapeut geëxperimenteerd met gedrag waardoor sociale veiligheid ervaren wordt. Een onderwerp is bijvoorbeeld wanneer is plagen pesten? We hebben de ambitie om dit structureel in het lesprogramma te integreren.

3.4.4 ICT

De doelgroep van de sector SO/VSO leent zich bij uitstek voor '**gepersonaliseerd leren**'. Immers: leren is maatwerk. Elk kind is uniek met verschillende leerstijlen en in het speciaal onderwijs moeten we ook nog rekening houden met een diversiteit aan beperkingen. 'Leren leren' staat daarbij hoog op het lijstje van 'goed onderwijs naar behoefte' en gezien de doelgroep van SO/VSO is ICT veelal een effectief middel om sommige beperkingen te compenseren. In de loop van de jaren hebben de SO/VSO scholen het onderwijsprogramma steeds verder verbeterd door middel van 'opbrengstgericht onderwijs' en daarbij blijkt ICT een 'versneller' te zijn voor de onderwijskwaliteit.

Gepersonaliseerd leren, ook wel: leren op maat, kan bereikt worden door digitale leermiddelen in te zetten in het onderwijs met behulp van educatieve apps, digitale methodes en elektronische leeromgeving. Het vergt daarnaast ook een aanpassing van het onderwijsprogramma. De sector SO/VSO streeft er naar om een 'model voor ICT-didactiek' te hanteren zoals Michael Fullan in zijn boek 'Stratosphere' heeft uitgewerkt. Voorts streeft de sector er naar om de bestaande 'hoofdvakgebieden' toekomstgericht te maken en uit te breiden met nieuwe vakgebieden die horen bij de 21e eeuw.

Leren in de 21e eeuw is al eerder door de SO/VSO scholen gepropageerd. Het is de Nederlandse benaming voor '21st century skills'. Het is een 'leermodel' dat gericht en systematisch werkt aan een aantal vaardigheden van de 21e eeuw. De filosofie daarachter is dat we in een kenniseconomie verkeren maar nu nog niet weten voor welke beroepen we opleiden omdat veel beroepen nog niet bestaan. Om kinderen 'maatschappij-vaardig' te maken willen we de vaardigheden van de toekomst zo veel mogelijk integreren in het huidige onderwijsprogramma.

Te denken valt aan de volgende vaardigheden: '**Samenwerking**' - '**Kennisconstructie**'- '**Ict gebruik voor leren**' - '**Probleemoplossend denken en creativiteit**' - '**Planmatig werken**'

ICT heeft niet alleen een positief effect op de kwaliteit van leren, maar kan ook faciliteren om 'leren in de cloud' mogelijk te maken. Leren uit boeken wordt steeds meer vervangen door digitaal leren via internet. De 'vindplaats voor digitale lessen' is in snel toenemende mate te vinden in de 'cloud'. Dat wil zeggen: op servers die wereldwijd te vinden zijn en toegankelijk zijn via een goede internetverbinding. Dat vraagt steeds meer van de ICT-infrastructuur om scholen in staat te stellen toegang te verschaffen tot een rijke en digitale leeromgeving. We noemen dit het **ICT-fundament**. Met een goede ICT-infrastructuur waardoor '**leren en werken in de cloud**' mogelijk is gemaakt voorziet het ook in een behoefte om 'leren op afstand' mogelijk te maken. Met name de doelgroep van SO/VSO is niet altijd in staat om naar school te komen (bijv. door langdurige afwezigheid ten gevolge van een operatie) en kan leren, ook in de thuissituatie of in een revalidatiecentrum, gewoon doorgaan . Dit noemen we het principe van **'plaats- en tijdonafhankelijk leren'** .

Ambities:

- ICT-fundament: Een goede basis voor digitaal leren leggen door middel van het werken aan een betere ICT-infrastructuur om 'leren en werken in de cloud' te faciliteren.
- ICT dienstbaar aan de kwaliteit van het onderwijs: De kwaliteit van het onderwijs verder verbeteren door middel van ICT. Leidende principes zijn daarbij 'gepersonaliseerd leren' en 'leren in de 21e eeuw'.
- Co-creatie in het onderwijs met ICT: Samenwerking tussen de scholen bevorderen door gericht te werken aan educatieve content gebaseerd op leerlijnen (NL, ZML en EMB) en (gestandaardiseerde) LECSO- leerroutes.

3.5 Personeel

In deze paragraaf noemen we de belangrijkste aandachtspunten voor personeelsbeleid in de sector SO/VSO voor de komende vier jaar. Hierbij nemen we de wettelijke kaders en de ontwikkelingen vanuit de cao in acht. De wet Passend Onderwijs is zeer van invloed en de beleidsvoornemens wat betreft personeel hangen zeer samen met de voornemens op onderwijskundig gebied.

3.5.1 Lerende professional en professionele cultuur

Het strategisch personeelsbeleid van BOOR verbindt de ontwikkeling van de organisatie met de ontwikkeling van het personeel. Bij aanvang van het schoolontwikkelplan wordt strategisch personeelsbeleid ontwikkeld. Een onderdeel daarvan is een meerjarige formatieplanning passend bij de ontwikkeling van de scholen en het personeel. Verdere onderdelen zijn kwaliteits- en verbetermanagement, scholing en ontwikkeling van alle medewerkers, ontwikkeling van en naar excellente leraren en meer mobiliteit, horizontaal en verticaal.

“Basis van kwalitatief goed onderwijs is de kwaliteit van de leerkracht. BOOR investeert in hun ontwikkeling om de kansen van de leerlingen te vergroten.”

Aansluitend op bovenstaande tekst uit het strategisch beleidsplan van BOOR willen wij als sector ons gaan richten op het verder ontwikkelen van een professionele leercultuur binnen onze SO/VSO scholen.

Het begrip professionele leercultuur is direct verbonden met een visie op de school als lerende organisatie die het doel heeft het leren van de leerlingen en de professionals voortdurend te stimuleren. Een professionele leercultuur in school zien wij als een belangrijke factor die het leren van professionals individueel en als team stimuleert. Een professionele leercultuur bevordert dat professionals zich kwetsbaar durven op te stellen, leren van elkaar en elkaar kritisch bevragen met het oog op voortdurende verbetering. Naast deze grondhouding van openheid moet er ook ruimte zijn om te experimenteren en gezamenlijk leren binnen de school te optimaliseren.
“*In deze leergemeenschappen van leraren en schoolleiding staan collectieve reflectie op en verbetering van het werk in de klas en in de school centraal. In een professionele leergemeenschap is er sprake van het permanente samen delen, onderzoeken en verbeteren van de praktijk van leerkrachten en schoolleiding om zo het onderwijs aan de leerling te verbeteren. Een professionele leergemeenschap is een gemeenschap van voortdurend onderzoek en verbetering.” (Hord, 1973)*
De aankomende vier jaar willen we de professional nog meer bewust maken van het feit dat hij/zij het verschil maakt. De professional zal optimaal geprofessionaliseerd worden en daar waar mogelijk gefaciliteerd aan de ontwikkeling. Doormiddel van de gesprekkencyclus besteden wij jaarlijkse aandacht aan professionele ontwikkeling van al onze medewerkers. Op basis van de mogelijkheden van de school en de professionals worden er opleidingstrajecten gestart. Een opleiding zorgt voor vergroting van de inzetbaarheid van de betreffende professional.

"het aansturen en op de juiste manier inzetten van de talenten van de medewerker, zodat dit leidt tot het gewenst gedrag en gewenste prestaties voor de organisatie."

Naast opleidingen en trainingen is er het collectief leren door uitwisseling van informatie, intervisie, collegiale consultaties, de dialoog aangaan met elkaar.
De professionele leercultuur vormt de basis en het vertrekpunt t.a.v. de ontwikkelingen die op ons afkomen zoals passend onderwijs en de daaruit voortvloeiende nieuwe ontwikkelingen en (waar nodig) veranderende werkwijze.

De professionals moeten zich voorbereiden op het werken op andere plaatsen en met andere doelgroepen. Daarbij is het ontwikkelen en aanleren van coachingsvaardigheden van belang om de expertise uit het SO/VSO gaande te houden. Het zal nodig zijn om deze expertise in het regulier onderwijs over te brengen.

"De schoolleider vervult een cruciale rol in de school; de schoolleider is bij uitstek degene die ervoor zorgt dat het team een gezamenlijk beeld heeft van wat het verstaat onder onderwijskwaliteit, verbonden met de identiteit van de school." (bestuursakkoord PO-raad 2014)

Het leraren- en schoolleidersregister zijn tools en zorgen voor de borging en versterking van de kennis, kwaliteiten en bekwaamheidseisen horende bij deze beroepen.

Ambities:

- Middels leergemeenschappen (verticaal en horizontaal) ontwikkelen we de professionele cultuur verder waarin het vanzelfsprekend is dat professionals samen leren, kritische vragen stellen en gericht zijn op voortdurende ontwikkeling.
- Professionele gesprekken vormen de basis voor professionele ontwikkeling waarbij instrumenten zoals het bekwaamheidsdossier en het leraren- en schoolleidersregister ondersteunend zijn aan het proces.
- In de kaders van Passend Onderwijs vervult het speciaal onderwijs een rol in de professionalisering van professionals in het regulier onderwijs waarbij coachingsvaardigheden essentieel zijn.

3.5.2 Mobiliteit

Het SO/VSO vindt personeelsbeleid een belangrijk speerpunt voor de kwaliteit in de sector. Mobiliteit vormt het onderdeel van HRM beleid dat gaat over de daadwerkelijke in-, door- en uitstroom van personeel. Gericht beleid voor mobiliteit houdt in dat we aandacht hebben voor de vraag hoe we ons personeel 'gezond en op peil' houden door in te inspelen op ontwikkelingen die de in- , door- en uitstroom van ons personeel beïnvloeden zoals;

- het wegvloeien van ervaren personeel in verband met de vergrijzing,
- voeren van seniorenbeleid voor personeel voor wie het fysiek zwaar wordt om binnen onze sector te werken ,
- instroom bevorderende maatregelen in verband met het tekort aan leerkrachten die kiezen voor het speciaal onderwijs,
- Intersectorale mobiliteit; doorstroom van bijv. het speciaal (voortgezet) onderwijs naar het regulier onderwijs en vice versa,
- verzwaring en complexiteit van de doelgroep.

Ons antwoord op de vergrijzing en het voeren van seniorenbeleid wordt gezocht in de borging van expertise; door goede inwerkprogramma's te ontwikkelen voor nieuwe collega's en een uitgekiend programma uit te voeren waarbij 'coaching on the job' plaatsvindt door senioren hierbij in te zetten. Voor een goede instroom van nieuwe leerkrachten, die expertise opbouwen in het SO/VSO wordt een geschiktheidstraject ontwikkeld die het mogelijk maakt voor bestaande leerkrachten uit het regulier onderwijs om de overstap te maken naar het speciaal onderwijs. Naast de eigen expertise wordt aanvullende expertise opgehaald uit andere sectoren zoals zorg en wordt er meer samenwerking gezocht met jeugdzorg en hulpverlening.

Ambities:

- Intersectorale mobiliteit krijgt de komende schoolontwikkelplan periode vorm waarbij de expertise van de professionals centraal zal staan.
- Door middel van seniorenbeleid houden we de professional vitaal om te werken in het speciaal (voortgezet) onderwijs.

3.5.3 Vitaliteit/ziekteverzuim

De sector SO/VSO heeft van oudsher een historie van hoog ziekteverzuim. Een huidige vergelijking vertelt ons dat het verzuimpercentage in de periode 1/8/2014 – 31/7/2015 binnen BOOR: VO-sector 5%, BaO: 8,66% en SO/VSO 9,43% was. In het schooljaar 2014 – 2015 is hierover met directeuren gesproken. De zogenaamde Rode scholen hebben een plan van aanpak geschreven.

De komende jaren is verlaging van het ziekteverzuim een belangrijke doelstelling voor de sector. Onderdelen hierbij zijn:

- Aanpak ziekteverzuim versus preventie ziekteverzuim
- Vergroten van inzetbaarheid
- Eenduidige aanpak binnen de sector van verzuim, re-integratieaanpak en ondersteuning
- Waaronder: structurele aandacht in de sector (maandelijks, open/transparant, smart)
- Eigenaarschap bij de scholen voor het beleid, waarbij directe relatie werkklimaat en wijze van leidinggeven
- Eigenaarschap voor verzuim mede bij persoon in kwestie leggen
- Preventief: duidelijk, meetbaar en structurele afspraken, maar ook goed zorgen voor personeel

Ambities:

- Terugdringen van het ziekteverzuim naar 6% in 2020, waarbij een integrale aanpak binnen de sector inclusief een transparante wijze van communicatie hierover, ook over leiderschap, wordt gehanteerd.

Ambities op schoolniveau, samenhangend met vitaliteit en professionaliteit:

- De school streeft naar een personeelsbeleid dat overeen komt met de aanwezige financiële middelen, die daarvoor door het rijk ter beschikking worden gesteld, maar wil ook zeer nadrukkelijk rekening houden met de behoeften op personeelsgebied van onze leerlingen.
- In het kader van de fusie van Openluchtschool Rotterdam en De Recon is afgesproken, dat er geen personeel ontslagen zal worden anders dan door terugloop van leerlingen.
- Openluchtschool de Recon kan niet voortbestaan zonder de aanwezigheid van verpleegkundigen en para-medische zorg. Zonder verpleegkundige zorg kunnen langdurig zieke kinderen niet in het onderwijs worden opgevangen en begeleid. Door verandering van wetgeving en geldstromen behoeft dit punt extra aandacht. Het uitgangspunt blijft volledige en adequate medische zorg gedurende de gehele dag op school. Voor therapieën zal gezocht worden naar mogelijkheden om dit op een andere manier te financieren.
- Wij verwachten van het personeel dat het steeds adequaat is toegerust voor zijn taak. Daarom hechten wij veel belang aan scholing. Een Master SEN wordt in enigerlei vorm in de toekomst alleen voor HBO opgeleide mensen een vereiste. Daarom zal er jaarlijks een scholingsplan worden opgesteld.
- Om de kwaliteit van het personeel te bewaken sluit Openluchtschool de Recon aan bij het in de sector SO/VSO van Stichting Boor afgesproken beleid. In een vaste cyclus van taakgesprekken, functioneringsgesprekken en beoordelingsgesprekken zal met het personeel gesproken worden over wensen en behoeften.
- De medezeggenschapsraad van de school zal betrokken worden bij hoe er wordt omgegaan met de bepalingen uit de cao t.a.v. het basismodel en overlegmodel.

3.6 Kwaliteit

Kwaliteitszorg is geënt op de kernwaarden: volwaardig, hoogwaardig, dienstbaar en participatief onderwijs. Hierbij streeft de sector naar goed onderwijs in een professionele cultuur en een lerende organisatie.

De beleidscyclus van de school staat centraal bij de ontwikkeling van kwaliteit. In het schoolontwikkelplan wordt de richting voor de komende vier jaar bepaald waarbij er meetbare ambities worden geformuleerd. Afgeleid van het schoolontwikkelplan maakt de school jaarlijks een jaarplan waarin de doelen en activiteiten concreet worden geformuleerd. Aan het einde van het schooljaar maakt de school een jaarverslag waarin de doelen en activiteiten geëvalueerd worden.

Ten aanzien van de zorg voor kwaliteit in het speciaal (voortgezet) onderwijs (SOKWAZO) is er een grote mate van gezamenlijkheid die bijvoorbeeld tot uiting komt bij het volgen van de kwaliteitsagenda. Hiernaast zijn er meerdere kennis- en overlegstructuren waarin medewerkers van verschillende scholen expertise uitwisselen, producten ontwikkelen en de beleidsdoelen verder uitwerken. De gezamenlijke doelen en activiteiten richten zich de komende vier jaar op onderstaande punten.

Ambities:

- Verankeren SOKWAZO in de beleidscyclus van de school als onderdeel van het schoolontwikkelplan.
- Verbeteren van de integraliteit van de onderdelen (audits, tevredenheidspeilingen, RI&E, kwaliteitsscan) d.m.v. kwaliteitsscan gebaseerd op de kwaliteitsnorm speciaal onderwijs.
- Verbeteren doelgerichtheid en inzichtelijkheid (letterlijk) wat zijn de doelen en wat levert het op?
- Ontwikkelen kwaliteitsgerichte cultuur: open cultuur waarin leraren een onderzoekende houding hebben, intrinsiek nieuwsgierig zijn naar de resultaten van hun handelen, er op gericht zijn zichzelf te ontwikkelen en het onderwijs te verbeteren, betrokken zijn op de leerlingen, met elkaar samen werken, elkaar om advies vragen en elkaar aanspreken.

3.6.1 Kwaliteitsagenda

De scholen volgen de kwaliteitsagenda die de cyclische planning van de verschillende tevredenheidpeilingen, kwaliteitsonderzoeken en evaluatiemomenten bevat. Het doel is om 100% aansluiting van de scholen te realiseren. De kwaliteitsagenda bestaat uit:

Jaar	Maand	Kwaliteitsinstrument
2016	januari	audits
		re-audits jan 2015
	februari	leerling- en oudertevredenheidspeiling
		re-audits mrt 2015
	maart	audits
	mei	auditconferentie (leren van elkaar)
	mei-juli	toetsing RI&E en plan van aanpak
		kwaliteitsscan
	november	audits

Audits

Doel: schoolontwikkeling door totstandkoming van transparante informatie over het functioneren van processen, de stand van zaken tussen het afgesproken beleid/instrumenten en de praktijk om best practices en ontwikkelpunten met elkaar vast te stellen.

Re-audits

Doel: Optimalisatie cyclisch proces (PDCA) omtrent interne audits. Neveneffect: leren van elkaar.

Tevredenheidsonderzoeken
Doel: schoolontwikkeling door peiling van tevredenheid, duiden van data, bespreken van resultaten (benchmarking) en vaststellen van ontwikkelpunten.
Kwaliteitsscan
Doel: evaluatie verloop schooljaar door vragen over beleid, organisatie, mensen, primaire proces, partners en reflectie (domeinen Kwaliteitsnorm Speciaal Onderwijs)
RI&E (arbo) actualisatie plan van aanpak
Doel: optimalisatie arbeidsomstandigheden door RI&E en jaarlijkse optimalisatie plan van aanpak.

Belangrijk onderdeel van de kwaliteitsagenda zijn de audits. Voor de komende beleidsperiode worden de komende ambities geformuleerd.

Ambities:

- Het doel van de audits blijft schoolontwikkeling en neveneffect het leren van elkaar;
- Er vindt meer differentiatie plaats ten aanzien van de interne audits om beter op de behoefte van schoollocaties in te spelen;
- Vanaf schooljaar 2016/2017 worden alle schoollocaties minimaal eens in de twee jaar bezocht;
- Voorafgaand aan de audits vindt er een brede kwaliteitsanalyse plaats, indien wenselijk effect heeft op het auditdoel. Indien er op secundaire gebieden risico's gesignaleerd worden, vindt er een brede audit plaats. Bij de brede audits fungeert de KSO als input bij het ontwerp van de kwaliteitsmeetlat;
- Eens in de vier jaar vindt er een visitatie van de schoollocatie plaats, waarbij samen wordt gewerkt met een ander groot schoolbestuur;
- Er vinden audits/visitaties plaats over de sectoren heen, auditoren uit het PO bezoeken SO/VSO scholen en vice versa (passend onderwijs);

3.6.2 Overleg- en kennisstructuren

Het speciaal (voortgezet) onderwijs kent diverse overleg- en kennisstructuren. De doelen van deze gremia lopen uiteen van beleidsvormend tot het uitwisselen van kennis en expertise. De samenstelling van de gremia zijn zowel gerelateerd aan taak/functie als sector brede overleggen (met afvaardiging uit alle scholen).

- Kwaliteitsteam (7x per schooljaar overleg)
- Kenniskring – netwerk ib'ers en zorgcoördinatoren (6x per schooljaar bijeenkomst)
- Netwerk Auditoren (3x per schooljaar bijeenkomst)
- Netwerk preventiemedewerkers (2x per schooljaar bijeenkomst)
- Netwerk inhoudelijk beheerders/coaches MijnBardo (2x per schooljaar overleg)
- Netwerk taxi-coördinatoren (2x per schooljaar overleg)

Ambities:

- Overleg- en kennisstructuren zijn planmatig en doelgericht. Jaarlijks vindt reflectie plaats en wordt de voortgang bepaald.
- Indien waardevol, wordt bij bestaande en eventueel nieuwe netwerken de verbinding met het PO en VO van stichting BOOR gezocht.
- Voorafgaand aan een nieuw schooljaar wordt de sectorkalender gepubliceerd (juni) om optimale planning en aanwezigheid te realiseren.
- De frequentie blijft beperkt tot het minimum in verband met taakbelasting van deelnemende

3.7 Huisvesting en Financiën

Financiën
De bekostiging van ons onderwijs is een complexe zaak met de nodige risico's als gevolg. Hoe ziet deze bekostiging er nu uit:

1. Bekostiging vanuit het ministerie van OC en W gekoppeld aan het aantal leerlingen en de toelaatbaarheidsverklaring. Jaarlijks kan het aantal leerlingen verschillen waardoor er meer of minder financiële vergoeding vanuit OC en W komt. Daaraan gekoppeld hebben we te maken met, uit beleid van Passend Onderwijs voortvloeiende uitstroom van leerlingen naar het reguliere onderwijs. Een krimp van het aantal leerlingen is dan ook te verwachten
2. Bekostiging vanuit zorggelden van ouders in het kader van de Jeugdwet, Wet Langdurig in Zorg en/of de zorgverzekeringswet. Om hier gebruik van te kunnen maken dienen er contracten met ouders over de inzet van zorggelden gemaakt te worden. Dit is geen structurele bekostiging waardoor er dus lastig beleid voor de lange termijn op te maken is
3. Subsidies vanuit de Gemeente ten behoeve van specifieke taken. Ook hier geldt dat het niet structureel is maar gekoppeld aan activiteiten gedurende een bepaalde periode
4. Subsidies van derden. Hier valt te denken aan Europese subsidies of uit de landelijke experimenten pot.

Juist door het leerling- of activiteit afhankelijk zijn van de bekostigingsstromen ontstaat er een extra risico. Een goede risico-inventarisatie met daaraan gekoppeld de juiste inschatting van het weerstandsvermogen is dan ook zeer noodzakelijk om zekerheid voor de langere termijn in te bouwen. Daarnaast spelen de ontwikkelingen rondom de invlechting. Welke gevolgen brengen de daaraan gekoppelde veranderingen in financiering met zich mee?

Wat betreft de meerjarenbegroting verwijzen wij graag naar het document 'Meerjarenbegroting School'. De beleidsvoornemens in dit schoolontwikkelplan komen vanzelfsprekend terug in de meerjarenbegroting van de school.

Ambities

- Gedurende de schoolontwikkelplan periode 2016-2020 is het SO/VSO in staat om met de dan beschikbare middelen de groep leerlingen die aangewezen blijven op passend speciaal onderwijs een kwalitatief goed onderwijs-ondersteuningsaanbod te bieden.

Huisvesting
Om aan die ambitie te kunnen voldoen zullen wij de beschikking moeten hebben over passende en kwalitatief goede gebouwen toegespitst op het bieden van onderwijs en zorg voor de leerlingen die dan nog passend speciaal onderwijs krijgen.
Alle veranderingen voortvloeiend uit wetgevende kaders en/of maatschappelijke ontwikkelingen brengen met zich mee dat wij ons als SO/VSO moeten bezinnen op de vraag hoe groot onze ruimtevraag zal zijn aan het eind van de schoolplan periode. Daarbij zal rekening gehouden moeten worden met het inhoudelijke- en financiële aspect. Samenvoeging van doelgroepen gekoppeld aan uitstroomprofiel zal de basis zijn van de huisvestingsvraag.

Ambities

- Aan het einde van de schoolontwikkelplan periode beschikt het SO/VSO voor de leerlingen die binnen het SO/VSO passend onderwijs volgen over een aantal gebouwen die recht doen aan de onderwijs- ondersteuningsvraag van de leerlingen en ook qua exploitatiekosten binnen de vergoedingen materiële instandhouding passen.

Ambities op schoolniveau:

- Openluchtschool de Recon krijgt bij alle leerlingen de TLV-bekostiging die recht doet aan de ernst van de problematiek van de individuele leerling.
- Aan het einde van de schoolontwikkelplan periode heeft de school een duidelijk beeld van de financiële consequenties wat betreft ontvlechting en invlechting. Dit wordt gemonitord in de jaarplannen.
- De school heeft actief beleid ontwikkeld ten aanzien van zijn reserves.
- De school voert actief beleid als het gaat om sponsoring. De school onderhoudt zijn contacten met stichting Pallieter en onderzoekt of er een vriendenstichting opgezet kan worden.

3.8 De openbare school in haar omgeving

Samen bereik je meer!

Als school binnen stichting BOOR ondersteunen wij de gedachte dat wij leren in de samenleving. Dit doen wij vanuit onze identiteit als openbare school.

In ons vorige schoolplan hebben wij dat verwoord op onderstaande manier:" Wij maken ons sterk voor maximale talentontwikkeling van elke leerling die aan onze zorg wordt toevertrouwd, ongeacht godsdienst of levensovertuiging, seksuele voorkeur, etniciteit, politieke overtuiging of welk ander onderscheid dan ook". Ook in de ambities die wij hebben voor de komende jaren is deze waarde van belang.

De komende jaren werkt de school aan zijn naam in de wijk en neemt duidelijk zijn positie in als openbare school. Er wordt met verschillende wijkpartners samen gewerkt om kinderen voorzieningen aan te bieden en samen voor de wijk en de omgeving te zorgen. Gerelateerd aan de regiofunctie die ook in enkele afdelingen speelt.

Dit vraagt van ons een actieve rol in actualiteiten en maakt dat wij inspelen op onderwerpen die spelen in de samenleving. Binnen de scholen is het van belang dat wij, vanuit onze kernwaarden keuzes maken en dat vertalen naar onderwijsbeleid.

Onze identiteit verwoorden wij ook in de manier waarop wij invulling geven aan het thema burgerschap en de manier waarop wij invulling geven aan het begrip sociale veiligheid. Zie hoofdstuk 3.4, par. 3.4.4.

4 Planvormend deel

Deel A: Openluchtschool de Recon afdeling SO

4.1 Onze ambitie

Openluchtschool de Recon is in 2020 de beste school voor langdurig zieke kinderen van Nederland. Dit is onze ambitie. De school is gevormd uit de voormalige Openluchtschool Rotterdam en De Recon School/Pro/College. Wij geven onderwijs in een veilige omgeving, waarbij wij onder veilig ook verstaan "je op je gemak voelen, omdat je weet dat wanneer je ziekte zich op school manifesteert, er op een adequate wijze voor je gezorgd wordt." Daarnaast is de ziekte geen onderwerp van discussie, omdat je een van velen bent. (Het is wel regelmatig onderwerp van gesprek; de kinderen ervaren dat ze een van velen zijn en het praten over hun ziekte draagt bij aan bewustwording en acceptatie.) Wij zijn een "gewone" school die naast onderwijs ook goede medische en therapeutische zorg biedt. Wij bieden onderwijs in kleine groepen met in elke groep een onderwijsassistent.
In ons onderwijs gaan wij uit van het hoogst haalbare. Wij verstaan daaronder dat wij uitgaan van de mogelijkheden van onze leerlingen op basis van cognitieve vermogens, ziektebeeld en sociaal emotionele ontwikkeling, waarbij wij de lat altijd net wat hoger leggen dan op grond van de verwachtingen gedaan zou moeten worden. Hierbij laten wij ons leiden door de analyses die wij maken in het cyclisch proces van toets momenten, leerlingenbesprekingen en vergaderingen van de Commissie van Begeleiding. Dit proces zal de komende jaren na de fusie verder uitgediept en verfijnd worden.
Resultaten: In ons onderwijs maken wij op basis van beïnvloeding door ziekte, cognitieve vermogens en gedrag een onderscheid in vier leerstromen. Wij gaan uit van een leerrendement van <50%, 50%, 75% en 100% van de kerndoelen van het regulier onderwijs. Onze leerlingen worden bij aanname onderzocht door de Commissie van Begeleiding en in samenspraak met de directie wordt bepaald in welke leerstroom de leerling wordt geplaatst. Daarna wordt binnen 6 weken samen met ouders een ontwikkelingsperspectief opgesteld, dat ook binnen deze termijn met de ouders wordt besproken en definitief wordt vastgesteld. Elk kind heeft een ontwikkelingsperspectief (OPP). Dit OPP wordt elk half jaar geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Na groep 5 wordt een uitstroomperspectief vervolgonderwijs vastgesteld, waarop gekoerst gaat worden.
Voor toelating op Openluchtschool de Recon is een (chronische) ziekte uitgangspunt, maar wij zien in toenemende mate leerlingen met naast hun ziekte cognitieve en gedragsmatige beperkingen, aangemeld worden. Wij vinden dat ieder kind recht op onderwijs heeft. Ons personeel zal zich dus door scholing aan deze ontwikkelingen moeten aanpassen.
In 2020 is de fusie van beide scholen volledig voltooid. De personeelsleden werken als een team en dragen het gedachtengoed van Openluchtschool de Recon gezamenlijk uit. De directie zal in 2020 geheel of grotendeels vernieuwd zijn.

Eindtoets:
De leerlingen van groep 8 worden door de orthopedagoog in oktober/november onderzocht en bij alle leerlingen wordt de drempeltoets afgenomen. Getoetst wordt of de verwachtingen die na groep 5 in het OPP zijn vastgelegd uitgekomen zijn. Deze toetsing start direct na groep 5 met halfjaarlijkse evaluaties, waarbij zo nodig al wordt aangepast. Op basis hiervan wordt een eindadvies gegeven. In de planperiode zal onderzocht worden of een andere manier van uitstroombepaling noodzakelijk is.

Schooladvies:
Tenminste 50% van de leerlingen van de SO- afdeling van Openluchtschool de Recon stroomt uit naar tenminste VMBO-B al dan niet in een VSO-setting.

Terugplaatsing regulier onderwijs:
Tenminste 20% van de leerlingen wordt tijdens of aan het eind van hun SO opleiding op Openluchtschool de Recon teruggeplaatst naar het regulier onderwijs. Met een basisschool in de omgeving van de dislocatie is reeds een gesprek gevoerd over mogelijke tussenvormen.

Thuiszittende leerlingen:
De SO-afdeling heeft een percentage van 0% thuiszittende leerlingen

4.2 Schoolanalyse

Waarin zijn we succesvol en wat willen we vasthouden

- Openluchtschool de Recon is een school waar leerlingen zich thuis voelen. Wij krijgen als waardering van de leerlingen van de hoogste vier groepen in het ZEK-tevredenheidsonderzoek een 8. Wij werken vanuit een gemoedelijke sfeer in een zeer, aan leeftijd aangepaste, gestructureerde omgeving;
- Wij bieden zorg op hoog niveau verzorgd door o.a. gekwalificeerde kinderverpleegkundigen gedurende de gehele dag. Hierdoor creëren wij een gevoel van veiligheid bij onze leerlingen. Bij calamiteiten wordt er adequaat gereageerd;
- In ons onderwijs leggen wij de lat hoog. Wij houden rekening met de capaciteiten van onze leerlingen, maar gaan uit van verwachtingen die hoger liggen dan op grond van ziektebeeld, gedrag en cognitieve vermogens verwacht mag worden. Deze verwachtingen leggen we vast in een ontwikkelingsperspectief voor alle leerlingen. Wij differentiëren daarbij in leerrendementen: <50, 50, 75 en 100%. Deze vormen de basis voor de leerroutes die moeten leiden tot de beoogde uitstroomniveaus van de leerlingen, zodat zij in het voortgezet (speciaal) onderwijs of in regulier onderwijs in de meest passende schoolsoort (uitstroombestemming) terecht komen. In individuele gevallen kan hiervan afgeweken worden. Dit is vooral het geval in het hoogste segment. De ontwikkelingsperspectieven worden geaccordeerd in een vergadering van de Commissie van Begeleiding. Hierin wordt ook bepaald op welke leerlijn een leerling wordt geplaatst. Voor de inrichting van deze leerstromen werken wij met niveaugroepen. Soms binnen één groep en soms groep overschrijdend als dat nodig en mogelijk is. Daarnaast wordt er gewerkt met groepsplannen om het onderwijs af te stemmen op de verschillen tussen leerlingen. Jaarlijks wordt het ontwikkelingsperspectief twee maal geëvalueerd en zo nodig op argumenten aangepast. Het OPP bevat zowel didactische, pedagogische, medische, als sociale en emotionele doelen. Na groep 5 wordt een uitstroombestemming vastgesteld, waarop gestuurd wordt aan de hand van cito toetsen;
- In ons toets beleid hebben wij gekozen voor de cito toetsen voor speciale leerlingen. De leerlingen op de 100% leerlijn worden getoetst aan de hand van de cito toetsen voor het regulier onderwijs. Voor de leerlingen die (deels) op ZML-niveau functioneren, hanteren wij de ZML-toetsen van cito;
- Openluchtschool de Recon hecht grote waarde aan ouderbetrokkenheid. Hier is de afgelopen jaren veel in geïnvesteerd. Onder ouderbetrokkenheid verstaan wij in gezamenlijkheid tussen school en ouders bepalen wat het beste is voor de ontwikkeling van het kind. Wij houden daarom geïntensiveerde gesprekken over de OPP's met ouders, koffieochtenden waarbij ouders in de klas activiteiten kunnen ontplooien, klassenberichten en maandberichten van de school, etc. Ook wordt er steeds meer gebruikt gemaakt van het digitale verkeer. Ouderbetrokkenheid is een blijvend aandachtspunt maar geen speerpunt. We willen actief bezig blijven om ouders te betrekken bij het onderwijs aan en de zorg voor hun kind. In het jaarplan zal dit terugkomen.
- De website wordt regelmatig 'gevuld' en e-mails worden verstuurd aan individuele ouders of aan alle ouders middels een groepsmail. Openluchtschool de Recon is hierin pilotschool.

Waarin moeten we ons verbeteren
Openluchtschool de Recon is een school die op 1 augustus 2016 is ontstaan uit twee scholen voor langdurig zieke kinderen, de Openluchtschool Rotterdam en de Recon School/Pro/College.
Bij een fusie komen altijd zaken tevoorschijn die verbeterd moeten worden. In dit fusietraject, dat in de zomer van 2014 is gestart, hebben wij met projectgroepen gewerkt, die waren samengesteld uit personeelsleden van beide teams. Adviezen ter verbetering waren o.a. op het vlak van de methodes - - welke methodes van welke school kiezen we, of kiezen we een nieuwe methode -, het leerlingenvolgsysteem - aanwezig waren Parnassys en Magister - , de inzet van personeel - kan iedereen zijn functie behouden - etc. Met deze opzet is een zeer positieve sfeer ontstaan, waarin al veel zaken zijn afgesproken en geregeld.

Een verbeterpunt in de leerlingenzorg, dat ook door de Inspectie van Onderwijs is benoemd in een verslag van het kwaliteitsonderzoek op de Openluchtschool Rotterdam uit juni 2015, is dat de analyse van de invloed die de belemmerende en bevorderende factoren hebben gehad op het behalen van het doel uit het ontwikkelingsperspectief niet altijd duidelijk is. De Inspectie wijst dit nadrukkelijk aan als verbeterpunt. Dit is in het vaststellen van een nieuw ontwikkelingsperspectief voor beide scholen al meegenomen en reeds in ontwikkeling.

Een tweede verbeterpunt is dat de school wel veel gegevens verzamelt over bijvoorbeeld de tevredenheid van ouders en leraren, maar onvoldoende vooraf bepaalt welke resultaten verwacht worden en wanneer de school tevreden is. De evaluatie van de leerresultaten op schoolniveau kunnen wij nog verbeteren. De school heeft nog geen eigen normen vastgesteld op basis waarvan zij kan vaststellen of zij haar eigen ambities realiseert. Daarnaast kunnen wij bij onze evaluaties duidelijker vaststellen wat de consequenties voor het schoolbeleid moeten zijn die uit de conclusies voortvloeien. Binnen de school blijkt er dringend behoefte te zijn om gericht aan de slag te kunnen met ZML leerlingen. Dit vraagt om uitbreiding van methodes, materialen, scholing(?) en andere voorzieningen. Daarbij dienen wij als school een visie te ontwikkelen/beleid te schrijven op de mogelijkheden voor een ZML leerling op onze school.

Onze school verzamelt gegevens over de leeropbrengsten zowel met leerlingvolgsysteemtoetsen als met methodegebonden toetsen. Zij aggregeert die nog niet naar het groeps- en schoolniveau om te kunnen vaststellen of de school erin slaagt inderdaad 'uit de leerlingen te halen wat erin zit'. Ook hanteert zij hiervoor nog geen beoordelingsmaat of -norm. Dit zou een goede aanvulling zijn bij de verantwoording van de opbrengsten die de school met haar onderwijs realiseert(uit insp. rapport).

Onze school verantwoordt zich nog niet eenduidig over de opbrengsten van haar onderwijs aan het eind van de schoolperiode op het gebied van de sociale competenties. Een daarvoor noodzakelijke eigen norm, die realistisch maar ook voldoende ambitieus is, is nog niet vastgesteld.(uit insp. rapport)

De school heeft sinds kort een systeem om informatie uit het vervolgonderwijs te verkrijgen. Bij de meeste leerlingen is volgens de school sprake van een goede plaats bestendiging. Nog te veel moet de school dit zelf achterhalen bij de betrokken scholen. Dit wordt jaarlijks gedaan en vastgelegd in Parnassys en gecommuniceerd naar de inspectie.

De school plant allerlei activiteiten, die gericht zijn op de ervaring van burgerschap, bv. het schoolkamp of culturele uitjes. Een samenhangende visie op wat wij onder burgerschap verstaan, kan verder verdiept worden. Willen wij werkelijk dat onze leerlingen zich ontwikkelen tot kritische, actief participerende en meedenkende deelnemers van de samenleving en zijn zij daar in alle gevallen toe in staat. Wat verwachten wij dan in ieder geval zijn de vragen die wij ons moeten stellen.

Waarmee moeten we stoppen
Openluchtschool de Recon moet zich bezinnen op de vraag, wat zij wil vastleggen en wat niet en vooral op de wijze waarop we dat vastleggen. We leven in een samenleving waarin verantwoording afleggen voor hetgeen je doet de norm is geworden. Dat is goed. Immers, scholen draaien grotendeels door de inzet van gemeenschapsgeld en de samenleving heeft er dus recht op te weten wat het resultaat van die inzet is.
In de planperiode zullen wij ons dan ook moeten bezinnen op de structuur van onze documentatie. Het schoolplan dient het leidende document te zijn, waar alles onder valt. Maar tevens moeten wij bezien of datgene wat we vastleggen bijdraagt aan de opbrengsten die we ons ten doel hebben gesteld.
Onze leerlingen zullen zich later op de arbeidsmarkt nog meer moeten bewijzen dan menig ander. Dat vraagt van ons als professional dat wij leerlingen zorg, veiligheid en aandacht bieden die zij nodig hebben en tegelijkertijd de leerlingen dusdanig klaarstomen om volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving. De leerlingen zijn gebaat bij een pro actieve houding van ons personeel, met name op het gebied van zelfstandigheid en het leren omgaan met zijn of haar beperking.

Wat moeten we anders/nieuw gaan doen
Het (voortgezet) speciaal onderwijs is aan verandering onderhevig. De komst van Passend Onderwijs noopt scholen voor SO/VSO tot een bezinning op hun positie. Openluchtschool de Recon heeft gekozen voor een versterking van de positie van de samenstellende scholen door te fuseren. Daarbij willen we de focus nadrukkelijk op het langdurig zieke kind houden. Echter, de tijd van het starre hokjes denken is voorbij. Uitgangspunt dient te zijn dat er voor elk kind een plekje op een school dient te zijn. Daardoor zullen grenzen tussen onderwijsvormen soms gaan vervagen. Dat vraagt aanpassingen van het personeel en de organisatie. Al een aantal jaren zien wij veranderingen in de populatie optreden. Er komen meer kinderen met meer beperkte cognitieve vermogens en meer kinderen met gedragsproblematiek. Hiervoor zal de komende jaren een aanzienlijke bijscholing/professionalisering van het personeel nodig zijn.
Daarnaast zullen we ons moeten voorbereiden op een actievere rol naar het regulier onderwijs toe. En dient er een veranderslag plaats te vinden in de samenwerking met elkaar. Meer kinderen zullen in het regulier onderwijs blijven, terwijl er wel medische zorg en hulp nodig is bij het onderwijs. Openluchtschool de Recon zal op zoek moeten naar mogelijkheden om daarin een rol te kunnen spelen.

Kinderen hebben naast het 'gewone' onderwijs meer nodig. Zoals uitjes naar een bibliotheek of museum, een schoolreis, een kamp, kastanjes zoeken in het park of een voorstelling kijken in het theater. Dit zijn gemakkelijke dingen voor een reguliere school om te regelen. Met onze doelgroep in het achterhoofd is het veel complexer. Wij willen de kinderen echter zoveel mogelijk kind laten zijn en dus doen wij ons uiterste best om ook de 'extra's' aan deze kinderen te kunnen bieden. Wij kunnen geldelijke steun waarderen en steun in natura (materialen). Hiervoor is een werkgroep actief.

Door de verhuizing naar de locatie gelegen in Rotterdam Noord is er behoefte om aan te sluiten bij de instanties, faciliteiten en mogelijkheden in de (nieuwe) wijk. De school wil het gesprek aangaan met een basisschool in de nabijheid van de Openluchtschool met als doel te onderzoeken waar verbinding plaats kan vinden en samenwerking kan ontstaan.

De komende jaren wil Openluchtschool de Recon een excellente school worden. Daarmede volgt zij de trend binnen het onderwijs waarmee kwaliteit hoog in het vaandel staat. De school wil zich richten naar de onderwerpen binnen de ‘ Kwaliteitsnorm Speciaal Onderwijs’ (KSO) en daardoor laten zien dat zij excellent is in de dingen die zij doet.

4.3 Speerpunten voor beleid

Speerpunten van beleid om onze ambitie te realiseren zijn voor de komende vier jaar:	**Looptijd**
Gezien het feit dat twee teams samen zijn gevoegd, is het van belang aandacht te besteden aan teambuilding.	
Vignet gezonde school (beleid gezond eten).	
Sociale veiligheid (nieuwe wet op sociale veiligheid).	
Beleid op ZML, Kennis ZML, Info ZML (De Kiem).Onderwijs aan ZML-leerlingen	
Passend onderwijs. (invlechting/ontvlechting).	
Master	
Excellente school	
Uitwerking medische leerlijn	

4.4 Van ambitie naar speerpunten voor beleid

De uitwerking van onze speerpunten voor dit beleid zal vorm krijgen in het praktisch jaar beleidsplan en geconcretiseerd worden in onze projectgroepen.

Onderstaand is een voorbeeld zoals het eruit gaat zien.

Speerpunt	indicator	Stand van zaken	doel	activiteit	monitoring	Financiën
Scholing	Het behalen van een onderwijsmaster?					
Scholing	Leerkrachten kunnen adequaat omgaan met cognitieve en gedragsmatige					

	beperkingen.					
Teambuilding						
Vernieuwing directie						
Uitstroombestemming						
Thuiszitters: ELO						
Ziekteverzuim						
Leerlingzorg						
Cognitieve competenties						
Norm sociale competenties						
Verantwoording opbrengsten						
Analyse plaatsbestendiging						
Burgerschap						
Samenwerking collega scholen						
Sponsoringsbeleid						
Zml- leerlingen						

4.5 Overige onderwerpen

Er is in het fusietraject afgesproken dat er geen ontslagen vallen anders dan door terugloop van leerlingen. Dat vraagt wel een focus op de inzet van personeel. Het is zaak dat de teams zo snel mogelijk gemengd gaan worden en dat een gezamenlijke visie uitgedragen dient te worden. Er zal duidelijkheid moeten komen over de inzet van de verschillende personeelsleden van beide scholen.

Voor de SO-afdeling is gekozen voor het onderbrengen van de leerlingen in het gebouw van de Openluchtschool Rotterdam aan de Olijflaan 4. Dit vraagt een verbouwing van dit gebouw. Naast het kostenaspect dient nadrukkelijk gekoerst te worden op kwaliteit.

Bij beide teams zijn verschillende personeelsleden vanwege leeftijd aan het eind van hun carrière geraakt. Uitgangspunt in het aannamebeleid zal kwaliteit zijn. Daarbij zullen we nadrukkelijk op zoek gaan naar personeelsleden met kwaliteiten die passen bij de veranderende schoolpopulatie.

De directie van Openluchtschool de Recon is op leeftijd. In de komende jaren zal een aantal directieleden met pensioen gaan. Dit vraagt om bezinning op het toekomstig leiderschap. Daarbij moeten we ons niet laten leiden door de waan van de dag en bijvoorbeeld het kostenaspect het zwaarst laten wegen.

De school heeft de komende jaren te maken met veranderende wetgeving en daardoor andere financieringsstromen. Dat vraagt van ons dat we ons bezinnen op de rol en de positie van het onderwijsondersteunend personeel en vooral op het medisch en paramedisch gedeelte daarvan. Openluchtschool de Recon kan niet bestaan zonder adequate en volledige medische zorg gedurende de gehele dag en ook de therapeutische hulp is een wezenlijk onderdeel van ons schoolprogramma. We zullen ons wel moeten bezinnen op de vraag, of de huidige financiering in stand kan blijven en of we niet naar andere financieringsmogelijkheden moeten zoeken.

Deel B: Openluchtschool de Recon afdeling Recon College

4.1 Onze ambitie

Onze ambitie is onze leerlingen zo goed mogelijk voor te bereiden op deelname aan de maatschappij op de voor hen hoogst haalbare en meest zelfstandige wijze. We richten ons daarbij vooral op wat positief is in hun ontwikkeling:
Kortom: onderwijs op maat, op zoek naar het hoogst haalbare.

4.2 Schoolanalyse: doen we de goede dingen goed

Waarin zijn we succesvol en moeten we vasthouden:
Het ReconCollege is een school voor leerlingen van 12 tot 20 jaar met een langdurige of chronische somatische, neurologische of psychosomatische aandoening en stelt zich ten doel deze leerlingen zo maximaal mogelijk onderwijs te bieden. We doen dit mede vanuit het besef dat we in een maatschappij leven waar leerprestaties, diploma's belangrijk zijn. Daarnaast trachten wij, gezien de aard van de problematiek van onze leerlingen, op hoog niveau (para-)medische begeleiding te verzorgen.
Vanzelfsprekend vinden wij (naast de bovenstaande doelstelling) sociaal-emotionele vaardigheden, zelfstandigheid en algemene ontwikkeling zeer belangrijk, zeker vanuit het besef dat onze kinderen voordat ze op school komen al veel hebben meegemaakt en vaak een achterstand in welzijn hebben opgelopen.

- Binnen het Recon College is **Recon op Maat: RoM** ontwikkeld. De Recon bewaakt samen met Leerplicht consequent het verzuim van alle leerlingen, onder het motto 'vroegtijdig signaleren betekent eerder reageren waarna sneller succes.'
  RoM ondersteunt, vanuit de expertise van de Recon, juist de "thuiszittende" leerlingen.
  Zowel de leerlingen die dreigen uit te vallen, als de leerlingen die inmiddels thuis zitten.
  RoM speelt in op de speciale onderwijsbehoeften van deze leerlingen door de volgende speerpunten te hanteren:
  - Een persoonlijke coach
  - Huisbezoeken
  - Een individueel onderwijsprogramma
  - Digitale onderwijsondersteuning
  - Therapeutische begeleiding voor leerling en gezin
  - Inzet van schoolmaatschappelijk werker en orthopedagoog
  - Intensieve ketensamenwerking met instanties als Leerplicht, Rijndam, Yulius & Lucertis
  - Flexibel schoolbezoek
  - Mogelijkheid tot rusten op school

  Het belangrijkste uitgangspunt blijft om de leerling weer op school en in een onderwijs-ritme te krijgen. De Recon vindt dat van groot belang omdat het diploma geen einddoel is, maar een middel op weg naar een plek in de maatschappij. De Recon wil alle leerlingen handvatten meegeven, zodat ze zichzelf kunnen ontwikkelen een plek kunnen verwerven in het vervolgonderwijs en later in de maatschappij. De schoolgang is daar een essentieel onderdeel van, zowel op cognitief als op sociaal-emotioneel vlak.

  Op school doet de leerling al snel succeservaringen op, gaat positiever tegen de schoolgang aankijken en krijgt vaak meer energie. Naast het oppakken van de schoolgang en het wegwerken van eventuele leerachterstanden wordt verwacht dat de leerling en het gezin therapeutische begeleiding aannemen, teneinde ook op deze wijze het schoolverzuim te verminderen.

Er wordt gewerkt aan het zelfvertrouwen en het ontwikkelen van zelfkennis en doorzettingsvermogen. Stap voor stap leert de leerling weer functioneren in de klas, waardoor terugstromen naar regulier onderwijs, het behalen van een diploma, uitstromen naar werk of vervolgonderwijs weer een mogelijkheid wordt.
RoM kent vanaf het schooljaar 2015/2016 een uitbreiding buiten de schoolmuren. Gedurende een eenjarige pilot wordt gekeken of deze expertise breder inzetbaar is en wat de resultaten hiervan zijn. In samenwerking met Koers VO wordt de expertise als het gaat om het behalen van resultaten met "thuiszitters" ingezet op vo-scholen. Dit is maatwerk en kan variëren van (enkele) begeleidende gesprekken, tot (proef)plaatsingen op de Recon. De RoM-coördinator wordt hierbij ondersteund door de orthopedagoge en een schoolverpleegkundige, zodat er een gefundeerd advies kan worden gegeven dat gestoeld is op expertise en ervaring.

- Uitdragen dat we een "normale" school zijn en naast de geringe belastbaarheid van onze leerlingen ook activiteiten ter attentie van algemene ontwikkeling organiseren. We willen dit de komende 4 jaar weldoordacht en structureel vorm geven.

- Het aanbieden van een voldoende onderwijsaanbod voor een meer en complexere problematiek die we de laatste jaren ervaren.

- Beschrijving professionele cultuur op de werkvloer en uitbreiding specifieke kennis (bijvoorbeeld Niet Aangeboren Hersenletsel, NAH).

- Het voorbereiden van onze leerlingen op de onderwijssetting van het reguliere MBO. Aan de hand van de leerlijn omgaan met ziekte op het Reconcollege. Daarnaast het ontwikkelen van studievaardigheden, het nemen van verantwoordelijkheden ter attentie van schoolwerk en sociale weerbaarheid ontwikkelen voor een bestaan in onze maatschappij.

Waarin moeten we ons verbeteren
Naar aanleiding van het inspectiebezoek in maart 2014, is naar voren gekomen dat er een aantal aandachtspunten zijn, waarmee de kwaliteit van het onderwijs en de zorg verbeterd kunnen worden.

De volgende punten zijn hierin leidend:

- Doelen formuleren en evalueren

Het evalueren van schoolresultaten op medisch, cognitief en sociaal-emotioneel niveau verdient aandacht. Er moet een norm geformuleerd worden en deze dient geëvalueerd te worden (bijvoorbeeld 85% van de leerlingen stroomt uit op het niveau waarop ze zijn ingeschaald). Dit geldt voor cognitieve opbrengsten, maar ook voor medische en sociaal-emotionele opbrengsten.
Daaruit vloeien consequenties voort m.b.t. het beleid van de school.
Om te kunnen evalueren moeten er doelen geformuleerd worden ten opzichte van de uitstroom en het niveau (hoeveel leerlingen stromen uit op het niveau dat in de basisvorming bepaald is?)
Ditzelfde geldt ook voor de sociale doelen. Om dit concreet te maken moet een systeem opgezet worden waarin doelen concreet geformuleerd en geëvalueerd kunnen worden. Op dit moment is dit nog niet zo.
Ook de cijfers en de cognitieve doelen (bijvoorbeeld studievaardigheden) moeten geformuleerd worden. Op dit gebied is op schoolniveau nog onvoldoende helder een norm gesteld. Hetzelfde kan gezegd worden m.b.t. de medische doelen (zelfredzaamheid).
Tot slot is een terugkoppeling uit het MBO relevant. Hiermee zien we of het beleid van de school ook daadwerkelijk zorgt voor een goede aansluiting. Deze terugkoppeling wordt sinds het schooljaar 2013/2014 al gedaan en dient verder geïntensiveerd te worden, waarbij ook de vorderingen van de leerlingen die voortijdig van school gaan en/of zonder een diploma de school verlaten gevolgd worden.

Als de doelen helder zijn en geëvalueerd worden, moet er gekeken worden naar consequenties voor het beleid van de school. Zijn de sociale doelen niet gehaald? Waarom niet? Hoe kan dat anders? Aanpassingen aan het curriculum of aan het zorgaanbod moeten vervolgens systematisch vastgelegd worden. In navolging hiervan stelt het inspectierapport (terecht) dat de communicatie over de resultaten beter gecommuniceerd kan worden naar ouders van (toekomstige) leerlingen. Hierbij valt te denken aan het vermelden van examenresultaten, de terugkoppeling uit het mbo (het is immers geruststellend voor ouders om te weten dat veel leerlingen het redden in het mbo) en de sociaal-emotionele doelen.

In het volgende overzicht staat bovenstaand verhaal schematisch weergegeven.:

Doelen / norm formuleren	*Leeropbrengsten / medische en sociaal-emotionele vorderingen*
Evalueren	*-Uitstroomprofiel* *-Sociale doelen* *-Cijfers / cognitieve vaardigheden* *-Medische doelen* *-Terugkoppeling uit het mbo*
Consequenties voor de school	Periodiek bespreken van de bovenstaande punten. (Eerst op stafniveau en vervolgens op teamniveau).
Aantonen aan ouders	*-Cijfers uitstroom* *-Sociaal-emotionele opbrengsten* *-terugkoppeling uit mbo*

- Inrichten van de digitale leeromgeving voor de leerlingen en de ICT-vaardigheden van docenten en leerlingen, die daarbij nodig zijn ontwikkelen en op een standaard niveau brengen.
- Aandacht voor goed klassenmanagement, het geven van meer groepslessen en de inzet van activerende didactische werkvormen met als doel voor de leerlingen: meer samen! (beleven, samenwerken en sociale interactie bevorderen).
- Vormgeven aan het Vernieuwd VMBO met aandacht voor het vak LOB, waar de doelstellingen van en voor goed burgerschap en onze leerlingen voorbereiden op doorstroming naar het reguliere MBO beschreven wordt. Een leerlijn/methode voor onze mentorlessen met als doel meer verantwoordelijkheid bij de leerlingen leggen.

4.3 Speerpunten voor beleid

- Profileren Recon in het kader van de samenwerking in de toekomst met reguliere VO of collega VSO scholen;
- Kader van onze doelgroep beschrijven (denk aan NAH problematiek, psychopathologische aandoeningen, multi-problematiek) onderwijs aan leerlingen met multi-problematiek vanuit een passende bekostiging (TLV niveau);
- Uitwerkingen behaalde doelen vanuit het OPP (per schooljaar) opgesplitst in medisch, didactisch en sociaal-emotioneel);
- Beschrijven deskundigheid (professionele cultuur verstevigen) docententeam met disciplines in kader van onze doelgroep/onze manier van onderwijs aan onze doelgroepen in kaart brengen;

- Vormgeven aan de digitale leeromgeving: scholing/vaardigheden voor docenten/leerlingen/ouders;
- Aanbieden van “thuiszitters” expertise aan collega scholen en reguliere VO;
- Uitstroom en doorstroming in kaart brengen/terugkoppeling van MBO/stages ed./leerlingen voorbereiden leerlingen (ouders) op participatie maatschappij;
- Arbeidstoeleiding /arbeidsschool;
- Examinering binnen eigen VSO school halen.

4.4 Uitwerking van speerpunten

De uitwerking van onze speerpunten voor dit beleid zal vorm krijgen in het praktisch jaarplan en geconcretiseerd worden in onze projectgroepen.

4.5 Overige onderwerpen

Voor 2019 moet de ontvlechting en invlechting van het VSO een feit zijn. Op dit moment onderzoeken van de toekomstmogelijkheden: PRO en College samen of uiteen. Afdelingen samenvoegen met collega VSO scholen of reguliere afdelingen VMBO en Praktijkonderwijs.
Kader aangeven van samenwerking andere scholen/kansen in het aanbieden van arrangementen voor allerlei type leerlingen met een TLV (doelgroep-beschrijving en specialisme voor onderwijs en docententeam beschrijven).

Deel C: Openluchtschool de Recon afdeling Recon PrO

4.1 Onze ambitie

De missie van VSO De ReconPro is het verzorgen van onderwijs en (paramedische) begeleiding aan leerlingen van 12-20 jaar met een chronische, somatische, neurologische of psychopathologische aandoening en daarnaast een grote leerachterstand waardoor het behalen van een VMBO diploma ondanks intensieve ondersteuning niet mogelijk is.

Onze afdeling Recon Pro is in 2020 een school die zich richt op ontwikkeling van leerlingen die ondanks hun beperking, een zo zelfstandig mogelijk bestaan binnen de maatschappij kunnen opbouwen.
Wij bereiden de leerlingen voor op, zo zelfstandig mogelijk wonen, werken en recreëren
Onze leerlingen werken binnen reguliere arbeid. Binnen ons onderwijs leggen wij de nadruk op zelfstandigheidsbevordering: medisch, sociaal, in vaardigheden en benodigde competenties. Het onderwijs door ons gegeven biedt een perspectief voor leerlingen die moeilijk tot zeer moeilijk leren of door psychische/sociaal emotionele problematiek baat hebben bij onderwijs gericht op doorstroom naar werk.

Wij onderscheiden onze ambities in de volgende drie pijlers:
Werken:

- Uitstroomrichtingen: arbeidsmatige dagbesteding, regulier werk (eventueel met gebruik van op de werkplek ondersteunende instanties);
- Goede aansluiting met het bedrijfsleven. Onderwijs richten op stages en werknemersvaardigheden. Niet wat kunnen wij ze leren en welke taken kunnen ze dan wel/niet uitvoeren maar: de baan die ze willen houdt dit in, dit wil het bedrijf van de leerling en ze dat leren waardoor ze een complete baan uit kunnen voeren. Daar kunnen hulpmiddelen voor nodig zijn, maar niet inleveren op de gevraagde competenties van de vacature;

- Onderwijs bieden op locatie daar waar het bedrijfsleven te vinden is. Leerwerkplekken inrichten die financieel quitte spelen;
- Alle leerlingen direct na school door naar een passende plek, waarvan de meeste, na een jaar bestendigd of doorgestroomd zijn naar een andere plek omdat competenties zijn aangeleerd waardoor aansluiting op een andere vacature mogelijk is;
- Samenwerking: naast bedrijfsleven ook met andere scholen om samen zoveel mogelijk leerwerkplekken op te richten en één te zijn (en dus sterk) richting het bedrijfsleven;
- Leerlingen zo zelfstandig mogelijk met medische problematiek omgaan en eventueel blijvende hulp zo organiseren dat het bedrijf hier niet onder lijdt. Middel medische leerlijn. Zeer intensieve training naar zelfstandigheid door verpleegkundigen, aandacht voor medische zaken in de klas, dus ook basiskennis bij leerkrachten, mogelijkheid tot gebruik van disciplines, goede contacten met behandelend ziekenhuis;
- In elk geval aanbieden Nederlands, rekenen, Engels, ICT.

Wonen:

- Ruim netwerk van organisaties die leerlingen vanuit school verder voorbereiden op zelfstandig wonen. Naadloze overgang doordat ze intern zijn. Binnen het onderwijs de basis al trainen zover als mogelijk (koken/techniek/financiën, schoonmaak, zoeken van benodigde ondersteuning, invullen formulieren en dus ook cognitieve vakken gericht op zelfstandigheid en mogelijkheid zelfstandig te functioneren.

Recreëren:

- Leerlingen hebben een sport of hobby die ze doen in hun vrije tijd. Hierdoor staan zij midden in de maatschappij en word isolement voorkomen;
- Bevorderen sociale competenties, zelfvertrouwen. Binnen de school verschillende mogelijkheden testen zodat leerlingen kunnen ontdekken wat bij ze past. Natuurlijk rekening houdend met de medische status.

Onze ambities resulteren in:
Uitstroom: Alle leerlingen stromen uit op groep 7 niveau (bij uitstroom pro-leerlingen) of groep 5 niveau (zml-leerlingen). We stellen ons de norm dat 95% uitstroomt naar arbeidsmatige dagbesteding of regulier werk en 5% naar dagbesteding door medische redenen.

Op sociaal vlak: alle leerlingen zijn in staat om op de werkvloer te communiceren en in de vrije tijd contacten te onderhouden.

Wij ambiëren 0% thuiszitters:

Ons personeel heeft:

- een laag ziekteverzuimcijfer;
- een HBO/Master, 100% docenten master gericht op niveau/sociale problematiek dan wel vakgebied, 100% onderwijsassistenten/leraarondersteuners .Aanvullende opleiding op het niveau van de leerlingen, sociale problematiek en medische kennis;
- een grote mate van tevredenheid: 80% zeer tevreden - 15 % tevreden.

In de komende jaren hebben wij de ambitie een excellente school te worden.

4.2 Schoolanalyse: doen we de goede dingen goed?

De Recon Pro is succesvol in:

- Het aanbieden van een voldoende onderwijsaanbod voor een meervoudige, complexe problematiek;
- Benoemen uitstroom, hoeveel uitstroom werk (arbeidsmatig/regulier),hoeveel uitstroom vervolgonderwijs; hoeveel uitstroom onbestemd;
- de georganiseerde zorg;
- beschrijving ondersteuningsprofiel(intern en extern);
- Beschrijving professionele cultuur op werkvloer;
- Uitdragen dat we een “normale” school zijn en naast de geringe belastbaarheid van onze leerlingen ook activiteiten ter attentie van algemene ontwikkeling organiseren;
- Uitbreidingen praktijkrichting middels certificatenaanbod en stages;
- Voorbereiding op reguliere werkvloer: leerlijn leren leren, stage-opbouw intern, groepsstage en individueel, sova training, sollicitatietraining, certificering passend bij de baan, bedrijfsbezoeken;
- Didactische vormgeving aan niveaugroepen, ondanks niveau wel aanbod van Nederlands, rekenen, Engels en ICT naast praktische vakken;
- Samenwerking andere Praktijkscholen in de sector gericht op ontwikkelen netwerk van bedrijven en oprichten leerwerkplekken, verhogen uitstroom naar werk;
- Pijler werk en wonen goed uitgewerkt qua aanbod.

Wij kunnen ons verbeteren in :

- Het verkrijgen van gepaste financiering voor de leerlingen met de indicatie zware zorg (TLV’s);
- Aanvullende opleidingen werknemers, bijvoorbeeld in het kader van medische problematiek;
- Trainingen om ouders beter te betrekken bij het onderwijs en gericht op de toekomst. Vergroten van kennis van ouders met betrekking tot de beperking van hun kind . Verder ontwikkeling kennis van problematiek van hun kind (niveau, sociaal emotioneel functioneren, seksualiteit);
- Digitale leeromgeving verder ontwikkelen waardoor de leerling meer kansen maakt op contact en het vinden van benodigde informatie. Daarnaast leren om veilig te internetten en sociale media gebruik;
- Cultuuromslag richting werk, werkveld past zich niet aan onze school en doelgroep, maar andersom. Aansluiten bij het bedrijfsleven en benodigde vaardigheden optimaal trainen;
- Verder ontwikkelen uitsplitsing in niveaugroepen bij leervakken vooral nu het niveau bij binnenkomst steeds lager wordt (eerst alleen praktijkonderwijs (IQ 60 plus), nu ook veel zml (lager dan 60). Vooral voor laatste groep verder ontwikkelen van onderwijsaanbod;
- Verder ontwikkelen pijler recreëren.

Wij stoppen met het los zien van zorg en onderwijs met het later moeten functioneren in het bedrijfsleven en dus pamperen.

We gaan de volgende punten anders doen:

- Zie eerder aansluiting bedrijfsleven;
- Nog beter profileren naar andere scholen, medische instanties en natuurlijk het bedrijfsleven;
- Meer verantwoordelijkheid bij de leerling/ouders leggen als het gaat om mogelijkheden stages en bedrijven;

4.3 Speerpunten voor beleid

- Profileren Recon in het kader van de samenwerking in de toekomst met praktijkscholen of collega VSO scholen binnen het bedrijfsleven en medische instanties;
- Kader doelgroep beschrijven (denk aan NAH problematiek, psychopathologische aandoeningen, onderwijs aan leerlingen met multi-problematiek vanuit een passende bekostiging (TLV niveau);
- Uitwerkingen behaalde doelen vanuit het OPP (per schooljaar) opgesplitst in medisch, didactisch en sociaal-emotioneel);
- Beschrijven deskundigheid (professionele cultuur verstevigen) docententeam met disciplines in kader van onze doelgroep / onze manier van onderwijs aan onze doelgroepen in kaart brengen;
- Vormgeven aan de digitale leeromgeving: scholing / vaardigheden voor docenten/leerlingen/ouders;
- Uitstroom en doorstroming in kaart brengen/terugkoppeling van bedrijven /stages ed./leerlingen voorbereiden, leerlingen (ouders) op participatie maatschappij;
- Arbeidstoeleiding/arbeidsschool: creëren leerwerkplekken en netwerk van bedrijven;
- Verder ontwikkelen onderwijsaanbod pijler recreëren.

4.4 Uitwerking van speerpunten

De uitwerking van onze speerpunten voor dit beleid zal vorm krijgen in het praktisch jaar beleidsplan en geconcretiseerd worden in onze projectgroepen.

4.5 Overige onderwerpen

Voor 2019 moet de ontvlechting en invlechting van het VSO een feit zijn. Op dit moment onderzoeken van de toekomstmogelijkheden: PRO en College samen of uiteen. Afdelingen samenvoegen met collega VSO scholen of reguliere afdelingen VMBO en Praktijkonderwijs.
Kader aangeven van samenwerking andere scholen/kansen in het aanbieden van arrangementen voor allerlei type leerlingen met een TLV (doelgroep-beschrijving en specialisme voor onderwijs en docententeam beschrijven).

5 Evaluatie en bijstelling schoolplan

Zoals in de inleiding is aangegeven is het schoolplan bedoeld als levend document. Gedurende de planperiode willen we de gelegenheid hebben om te sturen op onze ontwikkeling in samenspel met de omgeving. Geen plan dat rigide voor vier jaar vaststaat, maar flexibel inspelen op wat nodig is om de ambitie van de school te realiseren. Dus steeds de vraag durven stellen: Doen we de goede dingen en doen we ze goed!

Daarom zal voor de scholen van BOOR de komende jaren een systematiek uitgewerkt gaan worden, waar het schoolplan onderlegger is voor de jaarplannen. De jaarplannen (en daarmee dus ook het schoolplan) worden jaarlijks geëvalueerd en deze evaluatie wordt uitgewerkt in een jaarverslag. Het jaarverslag is dan weer de opstap naar het nieuwe jaarplan. In feite wordt het schoolplan op deze manier ieder jaar geactualiseerd.

In stroomschema:

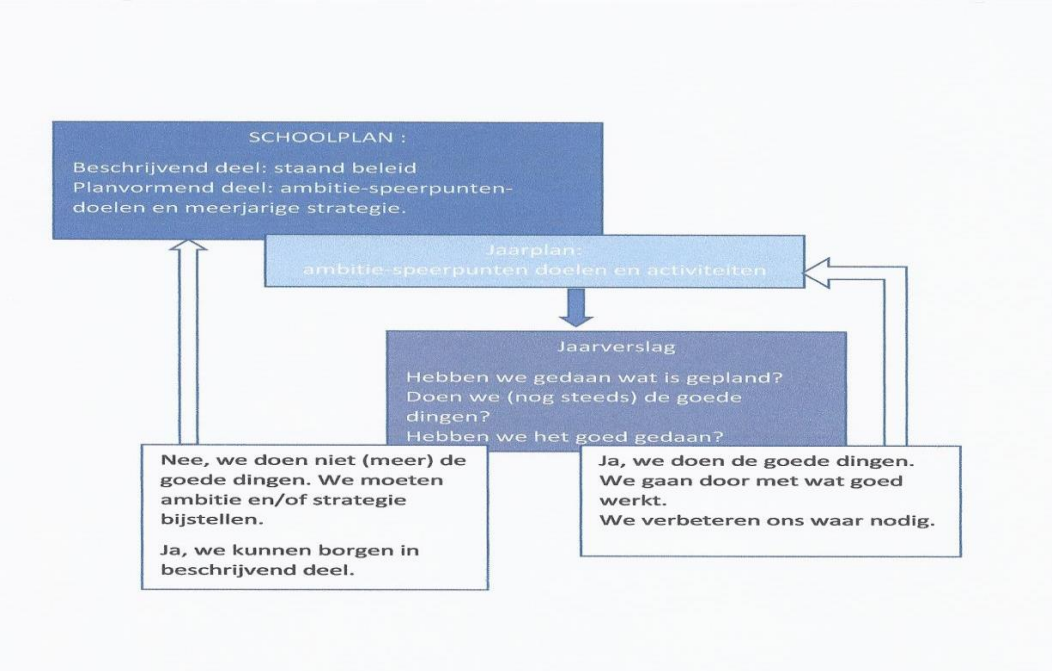

De planning van activiteiten voor de evaluatie van het schoolplan en de jaarplannen is als volgt:

Mei 2016:	Jaarverslag jaarplan 2015-2016
Juni 2016	Jaarplan 2016-2017 (op basis van schoolplan)
Mei 2017	Jaarverslag 2016-2017
Juni 2017	Bijstelling schoolplan en jaarplan 2017-2018
Mei 2018	Jaarverslag 2017-2018
Juni 2018	Bijstelling schoolplan en jaarplan2018-2019
Mei 2019	Jaarverslag 2018-2019
Juni 2019	Bijstelling schoolplan en jaarplan 2019-2020
Mei 2020	Jaarverslag 2019-2020
Juni 2020	Bijstelling schoolplan en jaarplan 2020-2021

6 Verantwoording

In dit hoofdstuk geven we in één overzicht aan op welke punten dit schoolplan beantwoordt aan de verwachtingen die gesteld worden door bestuur en gemeente. We geven aan op welke wijze de school op die betreffende onderdelen uitvoering geeft aan beleid.

6.1 Check op koersdocument

Voor deze check is het koersdocument van mei 2015 gebruikt. We verwijzen hierbij naar de betreffende paragrafen. Daar staat beschreven op welke manier wij vorm geven aan de onderwerpen uit het koersdocument

Thema uit koersdocument	Motivatie/verwijzing
1. Leren voor de toekomst **(vernieuwingen in het curriculum.**	3.4.1.3 Burgerschap en veiligheid 3.4.1.4 ICT 4.1 Onze ambitie 4.2 Schoolanalyse 4.3 Speerpunten voor beleid
2. Leren op maat a) Doorlopende leerlijnen. b) Uitgaan van verschillen**.**	3.4.1.2 Uitstroom, waaronder de schematische weergave van het leerroutemodel 3.1 Wie zijn we? 3.2 Voor wie zijn we?
3. Leren met de beste leraren	3.5 Personeel 3.5.1.1 Lerende professional en professionele cultuur 3.5.1.2 Mobiliteit 3.5.1.3 Vitaliteit/ziekteverzuim 4.3 Speerpunten voor beleid 4.4 Uitwerking speerpunten
4. Leren in de samenleving	3.2 Voor wie zijn we? 3.4.1.1. In vloed van passend onderwijs 3.4.1.3 Burgerschap en veiligheid 4.1 Onze ambitie 4.2 Schoolanalyse 4.3 Speerpunten voor beleid
5. Leren door leiderschap	3.5.1.1 Lerende professional en professionele cultuur 3.6 Kwaliteit 3.6.1.1 Kwaliteitsagenda 3.6.1.2 Overleg en kennisstructuren 3.8 de openbare school in haar omgeving 4.1 Onze ambitie 4.2 Schoolanalyse 4.3 Speerpunten voor beleid 4.4 Uitwerking van speerpunten 4.5 Overige onderwerpen
6. Bedrijfsvoering 6.1 Onze financiën: 6.2 Onze huisvesting: 6.3 Onze informatievoorziening en inkoop:	3.6.1.1 Kwaliteitsagenda 3.7 Huisvesting en Financiën 4.3 speerpunten voor beleid

6.2 Verantwoording Leren Loont

Stichting BOOR onderschrijft de doelstellingen van het Rotterdams onderwijsbeleid vastgelegd in Leren Loont! Niet alle thema's zijn even relevant voor de SO/VSO scholen. Hieronder wordt daarom een aandachtsgebied uit het meerjarenbeleid omschreven met bijbehorende ambities.

De SO/VSO scholen van BOOR streven naar continue ontwikkeling van onderwijskwaliteit. Het in gezamenlijkheid werken aan het hoogst haalbare is daarbij een belangrijk uitgangspunt. Vanuit deze gedachte is door de Kenniskring (netwerk van intern begeleiders, zorgcoördinatoren en orthopedagogen) het Leerroutemodel ontwikkeld. Dit model geeft een overzicht van de leerroutes die leerlingen in het SO/VSO kunnen volgen en die leiden naar een bepaald uitstroomprofiel. Elke leerroute is gekoppeld aan een beoogd uitstroomniveau, zie paragraaf 3.4.2 Uitstroomprofielen.

SO/VSO Planmatig werken aan leeropbrengsten	
Ambitie 2015-2016	Ambitie 2018-2019
Alle SO/VSO scholen hanteren het leerroutemodel en het model wordt als kader gebruikt bij de totstandkoming van de ontwikkelingsperspectieven. Op basis van de uitstroomgegevens van scholen worden er op sectorniveau doelen geformuleerd ten aanzien van het percentage uitstroom van een bepaalde leerroute.	Middels een sector breed systeem is inzichtelijk of leerlingen zich gedurende hun schoolloopbaan volgens het ontwikkelingsperspectief ontwikkelen en wat het rendement op de verschillende leergebieden is. Doelen: - 100% van de leerlingen stroomt uit volgens beoogd ontwikkelingsperspectief -het percentage uitstroom leerlingen regulier onderwijs stijgt jaarlijks - 90% van de leerlingen is bestendigd

ROB beleid: Leren Loont	**Activiteiten opgenomen in het schoolplan 2016-2020**	**Motivatie**
Kwaliteit door Schoolontwikkeling - Maatwerk - Doorgaande leerlijn PO/VO - Brede vorming	Middelen besteed aan professionele cultuur (o.a. DISC profielen hele team)	

6.3 Aanvraag professionaliseringsgelden PPO BOOR

De aanvraag 'professionaliseringsgelden PPO- BOOR is niet van toepassing voor de scholen van de sector SO/VSO.

6.4 Aanvraag overige subsidies

Activiteiten	Subsidiebron	Motivatie	Doel

6.5 Samenhang met relevante beleidsdocumenten

In deze paragraaf geven we een overzicht van relevantie beleidsdocumenten, die van betekenis zijn voor de uitvoering van beleid in de komende planperiode.

- Kwaliteitshandboek
- Ondersteuningsplan
- Schoolondersteuningsprofiel
- Scholingsplan
- cao taakbeleid
- RI&E/ Arbomeester
- Jaarplan 2015-2016
- Plan van aanpak n.a.v. inspectiebezoek
- Veiligheidsplan
- ……